

การถ่ายภาพยนตร์สารคดี
“เบื้องหลัง ตะเภาฟ้า”

นางสาว อารีย์พร เชื้อมณีพิพัฒน์

ศึกษาปริญญาตรีที่ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล การศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์ ณ วิทยาลัย
ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2556 - 2557

การผลิตภาพยนตร์สารคดี “ เบื้องหลัง ตะเลงพ่าย ”
DOCUMENTARY FILM PRODUCTION “ BEHIND THE SCENE”

นางสาว อารีพร เอี่ยมอิทธิพล

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การผลิตภาพยนตร์สารคดี เรื่อง “ เบื้องหลังตะเลงพ่าย ”

DOCUMENTARY FILM PRODUCTION “ BEHIND THE SCENE ”

นางสาวอารีย์พร เอี่ยมอิทธิพล

Miss. AREEPON EIAMITTIPOL

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ 25.10.57.....

(อาจารย์เตือนฤดี รักใหม่)

หัวข้อศิลปนิพนธ์   การผลิตภาพยนตร์สารคดี “เบื้องหลัง ตะเลงพ่าย ”
DOCUMENTARY FILM PRODUCTION “BEHIND THE SCENE”

ชื่อ   นางสาวอารีย์พร เอี่ยมอิทธิพล
สาขาวิชา   ภาพยนตร์และวิดีโอ
กลุ่มวิชา   นิเทศศิลป์
คณะ   สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา   2556
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์เดือนฤดี รักใหม่

บทคัดย่อ

ภาพยนตร์สารคดี เรื่อง เบื้องหลังตะเลงพ่าย เป็นภาพยนตร์สารคดี อัตชีวประวัติของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญที่มีต่อหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ซึ่งเป็นหุ่นกระบอกของคณะอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์(จิตรกรรม) โดยนำเสนอตั้งแต่การประพันธ์บท การผลิต ประดิษฐ์ กัดคั่นกลไกต่างๆของหุ่นกระบอกและฉาก ประกอบการแสดง การกำกับแสดง รวมไปถึงเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงด้วย

ในการผลิตภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการค้นคว้าด้วยการลงพื้นที่จริง เพื่อหาข้อมูลมาประกอบการผลิตเป็นหลัก ทำให้ข้อมูลที่น่ามาใช้มีความเป็นปัจจุบัน และบางส่วนไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เจ้าของมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต ที่มอบความไว้วางใจ อนุญาตผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและผลผลิตวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จนสำเร็จ ตลอดจนทั้งความเมตตากรุณาให้ความช่วยเหลือในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ อย่างหาที่สุคติได้

ขอกราบขอบพระคุณ ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ที่เมตตาอนุญาตให้ผู้วิจัย ได้ลงมือทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และเสียสละเวลาส่วนตัวอนุญาตให้ผู้วิจัยติดตามรวบรวมข้อมูลส่วนตัวต่างๆ เป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังคอยชี้แนะ และช่วยเหลือในการตามหาข้อมูลต่างๆ อย่างหาที่สุคติได้เช่นกัน

ขอขอบพระคุณ รศ.นพมาศ แวงหงส์ คุณคนัย อิมสุวรรณวิทยา คุณสุธี นุดาลัย คุณเฉลิมเกียรติ นักรักษ์สินธุ์ คุณมาลัย คำอำรักษา คุณจินตนา คำอำรักษา คุณประเสริฐ คำสวัสดิ์ คุณสุคนธากร บุญบง คุณศิริโรส สร้อยสลัป คุณอุทัย ศาสนาม คุณวิรัตน์ สดประเสริฐ คุณภัทรวุฒิ ดินปรางค์ และพี่ๆ ที่มูลนิธิ จักรพันธ์ โปษยกฤต ทุกคน ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ทำการขอสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูล และเสียสละเวลาส่วนตัวอันมีค่าเพื่อผู้วิจัย จนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายต้องขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว ภูระหงษ์ คือ อาจารย์สมศักดิ์ ภูระหงษ์ คุณอนิสา ภูระหงษ์ และ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ที่คอยช่วยเหลือเต็มที่ทุกเรื่องอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะในเรื่องของปัจจัยในการทำงาน เรื่องของข้อมูลที่ใช้ประกอบการทำวิจัยต่างๆ และการชี้แนะ แนะนำขั้นตอนการทำงาน รวมถึงการทำเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี เรียกได้ว่าเป็นกำลังใจสำคัญของผู้วิจัยในการผลิตวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้มากทีเดียว

สำหรับทุกความดีงามอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ตลอดจนจนครบาอาจารย์ที่เคารพ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

อารีย์พร เอี่ยมอิทธิพล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ	จ
สารบัญภาพตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
ขอบเขตของโครงการ	2
ลักษณะของโครงการ	2
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
2 การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล.....	3
ประวัติ ครูวัลลภศิรร์ สดประเสริฐ	3
ร่วมงานกับอาจารย์ จักรพันธ์ โปษยกฤต	3
ครูวัลลภศิรร์ สดประเสริฐ กับ หุ่นกระบอกตะเลงพ่าย	4
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : บทประพันธ์.....	4
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : เครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก	5
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : กลไกหุ่นกระบอก	7
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : การกำกับ.....	9
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : การเชิดหุ่น	9
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : การแสดงหุ่นตะเลงพ่าย	10
ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : หุ่นกระบอกพระมหาอุปราชา	10

	หน้า
หุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย.....	11
ที่มาของหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย	11
คุณค่าทางศิลปกรรม	11
การผลิตภาพยนตร์สารคดีอัตชีวประวัติ.....	13
การดำเนินเรื่อง โดยใช้บุคคลอื่นอธิบายประเด็นหลัก	13
3 โครงเรื่องภาพยนตร์สารคดี.....	15
4 ขั้นตอนการทำงาน	16
เรียบเรียงบทสัมภาษณ์	16
การตัดต่อภาพยนตร์.....	21
ตัดต่อครั้งที่หนึ่ง (First Draft).....	21
ตัดต่อขั้นสมบูรณ์ (Final Draft).....	29
โปรแกรมที่ใช้และการทำงาน	69
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	70
บทสรุป	70
ปัญหาที่พบในงานวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะในงานวิจัย.....	74
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก ประวัติ ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ.....	80
ประวัติครูวัลลภศิร สดประเสริฐ (Vallabhis Sodprasert)	81
ประวัติผู้เขียนวิจัย.....	83

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ครูวัลลภศิษฐ์ สมัยเรียนมหาวิทยาลัยศิลปากร	4
2	คุณมาลัย คำอำรรักษ์ยา เช็บชุดเครื่องแต่งกาย	5
3	การเย็บเครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก โดยชิงบนสะตัง	6
4	ครูเขื่อน ภาณุทัต	6
5	คุณเฉลิมเกียรติ ฉำรัชสังสินธุ์ กำลังทำการประดิษฐ์มือหุ่นกระบอก.....	7
6	ตัวอย่างภาพ มือหุ่นกระบอกแบบจิบนิ้ว	8
7	ตัวอย่างภาพ มือหุ่นกระบอกแบบกำมือ	8
8	มือหุ่นที่ประกอบเข้ากับตัวหุ่นกระบอกเสร็จเรียบร้อยแล้ว	8
9	ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ นั่งชมการซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย.....	9
10	ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ เปรียบเทียบกับ หน้าหุ่นกระบอกพระมหาอุปราชา	11
11	หุ่นกระบอกพระสุพรรณกัลยา	12
12	การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ฉาก พระสุพรรณกัลยาเสด็จไปหงสา.....	12
13	ภาพ ปกภาพยนตร์สารคดี เรื่อง Jiro Dream of Sushi.....	13
14	คุณ Masuhiro Yamamoto จากภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi	14
15	คุณ Hachiro Mizutani จากภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi	14
16	ตัวอย่างภาพโปรแกรม Adobe Premiere Pro CS5.....	69
17	การจำแนกตัดต่อเหตุการณ์เป็นส่วนๆ.....	69

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงเรื่องภาพยนตร์สารคดี (Outline).....	15
2	การตัดต่อ ครั้งที่ หนึ่ง (First Draft)	21
3	การตัดต่อภาพ ชั้นสมบูรณ์ (Final Draft)	26
4	การตัดต่อเสียง ชั้นสมบูรณ์ (Final Draft).....	63

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

หุ่นกระบอก “ตะเลงพ่าย” ของมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต ที่มีชื่อเสียงเรียงนามเรื่อง ความละเอียด พิถีพิถัน วิจิตรบรรจง และทรงคุณค่าทางศิลปกรรมไทย โดยทั่วไปผู้ชมหรือผู้ที่ชื่นชอบติดตามผลงานของอาจารย์จักรพันธ์ุ โปษยกฤต จะรู้จักท่านดีแล้วในฐานะผู้เป็นเจ้าของหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนี้ แต่บุคคลที่ผู้วิจัยกำลังจะกล่าวถึงคือบุคคลอีกท่านหนึ่ง ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญในทุกกระบวนการทำงานของการสร้างหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ตั้งแต่กระบวนการคิด การผลิต และการแสดง คือ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ผู้วิจัยจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำเรื่องราวเกี่ยวกับครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ในการทำงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนั้น มาถ่ายทอดในรูปแบบภาพยนตร์สารคดีเชิงอัตชีวประวัติ เรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย” โดยคุณค่าของภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้ คือ การนำเสนอเรื่องราวของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ในบทบาทการทำงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเบื้องหลังหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย และแสดงให้เห็นถึงความสวยงาม วิจิตรตระการตาของศิลปกรรมไทยแขนงนี้ ที่สำคัญ หุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนี้ ถือเป็นลิขสิทธิ์ของทางมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต ไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกใดๆเข้ามาบันทึกทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ออกไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตอย่างเด็ดขาด แต่ผู้วิจัยได้รับโอกาสไปถ่ายทำสารคดีเรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษ จึงนับได้ว่าเป็นโอกาสสำคัญ ที่ผู้วิจัยจะผลิตภาพยนตร์สารคดี เรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย”

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาการผลิตภาพยนตร์สารคดีอัตชีวประวัติบุคคล
2. เพื่อเผยแพร่บทบาทการทำงานของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ที่เกี่ยวข้องกับเบื้องหลังตะเลงพ่าย ในเรื่องของการคิดค้น การผลิต และส่วนหนึ่งของการแสดง

3. เพื่อเชิดชูและแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความประณีต ความสวยงามทั้งในด้าน ศิลปกรรมไทยและบทกวีของหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย จากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

ขอบเขตของโครงการ

การผลิตภาพยนตร์สารคดีในลักษณะอัตชีวประวัติ ถ่ายทำด้วยกล้องวีดีโอระบบดิจิทัล ในรูปแบบ 16:9 ความยาวภาพยนตร์ 15 นาที

ลักษณะของโครงการ

ภาพยนตร์สารคดีอัตชีวประวัติมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำงานของครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า บันทึกภาพและสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูล โดยการลงพื้นที่
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ และจัดแยกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ ได้แก่
  - 2.1 ส่วนที่เป็นการทำงานในภาพรวมของหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย
  - 2.2 ส่วนที่เป็นบทสัมภาษณ์จากผู้ร่วมงานของ ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ
  - 2.3 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ
3. ผู้วิจัยพิจารณาข้อมูลทั้งหลาย เพื่อนำมาผลิต โครงเรื่องของภาพยนตร์
4. ผู้วิจัยทำการตัดต่อภาพยนตร์สารคดีตามโครงเรื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อศึกษาการค้นคว้าข้อมูลและการปรับตัวตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขในสถานที่จริง สำหรับนำไปใช้ในการผลิตภาพยนตร์สารคดี
2. เพื่อเผยแพร่ ความสามารถของ ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตสารคดี อัตชีวประวัติต่อไป

บทที่ 2

การศึกษาคุณค่าและวิเคราะห์ข้อมูล

ประวัติ ครู วัลลภศรี สดประเสริฐ

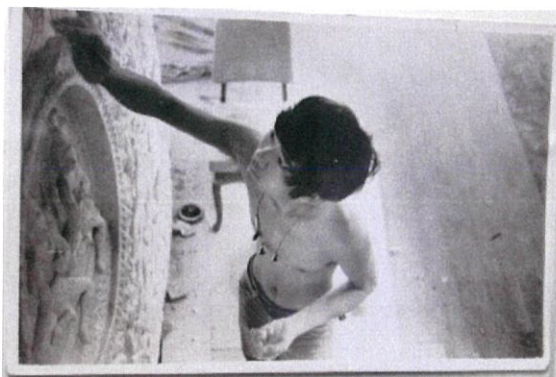
ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ หรือ คุณต๋อง เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 จังหวัด ชนบุรี บิดามารดา คือ นายกระวี นางละม่อม สดประเสริฐ ด้วยความที่นามสกุล สดประเสริฐ เป็นหนึ่งในสกุลช่าง ณ ชนบุรี เลยทำให้ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ได้มีโอกาสคลุกคลีอยู่กับงานช่างฝีมือและศิลปกรรมต่างๆมาตั้งแต่เด็ก ต่อมาเมื่อได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ในสมัยนั้น ท่านได้เล่าให้ฟังว่า ตนชอบที่จะศึกษานอกสถานที่มากกว่าในห้องเรียน บ่อยครั้งได้เข้าไปชมจิตรกรรม ประติมากรรมในวัดวาอารมต่างๆละแวกใกล้เคียง หรือหากเข้าช่วงปิดภาคการศึกษา ท่านก็จะเดินทางไปยังป่าเขาลำเนาไพรอยู่เป็นประจำ ครูวัลลภศรี มีพี่น้องทั้งหมดสี่คน ตนเป็นบุตรคนที่สอง

ร่วมงานกับอาจารย์ จักรพันธุ์ โปษยกฤต

ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ พบกับอาจารย์จักรพันธุ์ครั้งแรกในสมัยเรียนที่มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะมัณฑนศิลป์ ท่านเล่าให้ฟังว่า แต่เดิมนั้นตนมีความตั้งใจที่จะเข้าเรียนในคณะจิตรกรรมไทย แต่เนื่องจากบิดาอยากให้เรียนเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม ท่านจึงต้องมาเรียนในคณะมัณฑนศิลป์ ในภายหลังท่านกลับรู้สึกว่ไม่เคยเสียใจเลยที่ได้มาเรียนในคณะนี้ เพราะเป็นเหตุผลที่ทำให้ท่านได้พบกับอาจารย์จักรพันธุ์ โปษยกฤต ซึ่งได้เข้ามาสอนท่านและเห็นแววความสามารถ ในเวลาต่อมา อาจารย์จักรพันธุ์ โปษยกฤตจึงเอ่ยปากชวนให้มาร่วมงาน¹

---

¹สัมภาษณ์ วัลลภศรี สดประเสริฐ, ผู้กำกับการแสดงผลหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย, 18 มกราคม 2557.

ภาพที่ 1 ครูวัลลภศิร สมัยเรียนมหาวิทยาลัยศิลปากร

ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กับ หุ่นกระบอบตะเลงพ่าย

ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : บทประพันธ์

หลังจากสรุปข้อตกลงได้ว่า หุ่นกระบอบเรื่องต่อไปที่จะทำการผลิตคือ เรื่อง ตะเลงพ่าย ครูวัลลภศิร สดประเสริฐจึงเริ่มประพันธ์บท ท่านใช้เวลาประพันธ์บทสำหรับเล่นตะเลงพ่ายนี้เสร็จสิ้นเพียงเวลาหนึ่งเดือนเท่านั้น ในบทประพันธ์นี้ ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ตั้งใจประพันธ์ขึ้นมาเพื่อเชิดชูสมเด็จพระนเรศวรที่ทรงกอบกู้เอกราชและสร้างไทยมา คำที่ท่านจำประจักษ์ใจไว้เสมอว่า ผืนดินที่เรายืนอยู่นั้น เป็นสหพทานับหมื่นล้าน อาจจะเป็นด้วยเหตุแห่งความสำนึกบุญคุณของชาตินี้ ทำให้ระยะเวลาการประพันธ์บทตะเลงพ่ายนั้น เสร็จสิ้นในเวลาอันรวดเร็ว ครูวัลลภศิร สดประเสริฐยังเพิ่มเติมอีกว่า ท่านชื่นชอบลิลิตตะเลงพ่ายของกรมพระปรมาภิไธยทิตชิโนรส และกรมหมื่นกุบัลภบริรักษ์มาก แต่ในบทประพันธ์ที่ตนเองนั้นไม่ได้คล้ายกันเสียทุกเรื่อง ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ มีความเห็นที่แตกต่างออกไป อาทิ เรื่องราวพระสุพรรณกัลยานั้น ท่านมีความเห็นว่าสาเหตุการถูกส่งตัวนั้น เหตุผลน่าจะเพื่อไปแลกตัวกับสมเด็จพระนเรศวรที่อยู่กรุงหงสาวดีให้กลับมากรุงศรี มากกว่าที่จะถูกส่งไปเพื่อถวายเพียงเท่านั้น หรือเรื่องของอุปนิสัยในตัวละครพระมหาอุปราชนั้น ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ได้มีความคิดเห็นต่างออกไป จากเดิมที่ว่า พระมหาอุปราชนั้นเป็นคนขลาด รักแต่เรื่องโลกีย์ แต่ในบทประพันธ์หุ่นกระบอบตะเลงพ่ายนี้ พระมหาอุปราชนั้นเป็นคนชอบการศึก จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ว่า พระมหาอุปราชนั้นทำสงครามเชิงรุกโดยส่วนมาก เป็นต้น²

² สัมภาษณ์ วัลลภศิร สดประเสริฐ, ผู้กำกับการแสดงหุ่นกระบอบตะเลงพ่าย, 18 มกราคม 2557.

รศ.นพมาศ แวหวงส์ ผู้ประจำตำแหน่งหน้าที่ผู้กำกับเวทีของการแสดงหุ่นกระบอก ตะเลงพ่ายนั้น ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับบทประพันธ์ของครูวัลลภสิริ สดประเสริฐไว้ว่า บทประพันธ์ที่ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐประพันธ์นั้น อาจารย์ คีตกฤษ์ ปราโมทย์ เคยให้ความเห็นไว้ว่า กวีโบราณที่แต่งแบบนี้หาได้ยากมาก รวมถึงเนื้อหาของบทประพันธ์มีความกระชับ ดำเนินเรื่องเข้าเรื่อง มีความสำคัญทุกบท³

ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : เครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก

ผู้วิจัยสำรวจพบว่า ช่างปักที่ทำงานประจำมี คุณมาลัย คำอำรรักษา และคุณ จินตนา คำอำรรักษา (น้องสาว) ซึ่งเป็นแม่บ้านและช่างปักประจำมูลนิธิจักรพันธ์ ผู้วิจัยได้สังเกตบุคคลทั้งสองพบว่า ทั้งสองท่านมักจะปรึกษา ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ทุกครั้งในระหว่างการทำงานชิ้นนั้น ไม่ว่าจะกระบวนการปักกลาย หรือประกอบส่วนต่างๆของชิ้นส่วนเครื่องแต่งกายเข้าด้วยกัน

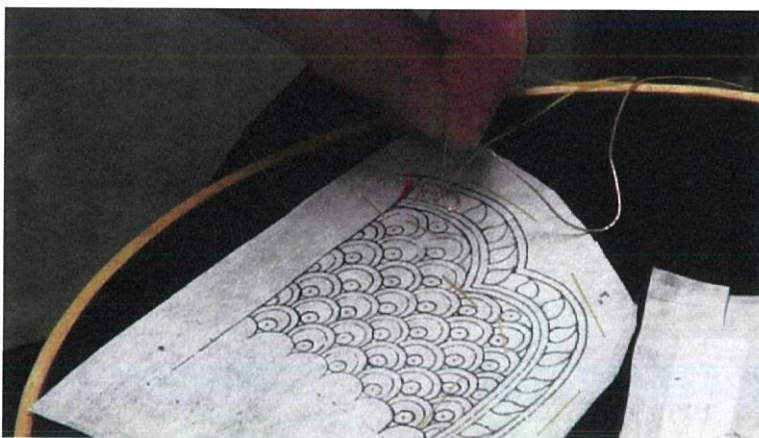

ภาพที่ 2 คุณมาลัย คำอำรรักษา เย็บชุดเครื่องแต่งกาย

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ คุณ มาลัย คำอำรรักษา หนึ่งในช่างเย็บประจำมูลนิธิจักรพันธ์ โดย คุณมาลัย ได้อธิบายขั้นตอนการทำงานสั้นๆดังนี้ คือ ครูวัลลภสิริ จะเป็นผู้ออกแบบลวดลายก่อน จากนั้นคุณมาลัย จึงนำมาเย็บปักตามลวดลาย โดยการนำลายที่เขียนบนกระดาษไขนั้น ทาบกับเนื้อผ้าและเนาด้วยชั่วคราว ขึงกับสะดึง ก่อนจะเริ่มปักตามลวดลายโดยทางการปักนั้นใช้แนวทางจาก ครูเขียน

³สัมภาษณ์ นพมาศ แวหวงส์, ผู้กำกับเวทีการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย, 5 กุมภาพันธ์ 2557.

ภาณุทัต ที่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ไว้ ณ ที่มูลนิธิจักรพันธ์ ทั้งในระหว่างการทำงานและเสร็จสิ้นการทำงาน ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ จะมาตรวจความเรียบร้อยของงานเสมอ⁴

ภาพที่ 3 การเย็บเครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก โดยขึงบนสะตึง

ภาพที่ 4 ครูเขียน ภาณุทัต

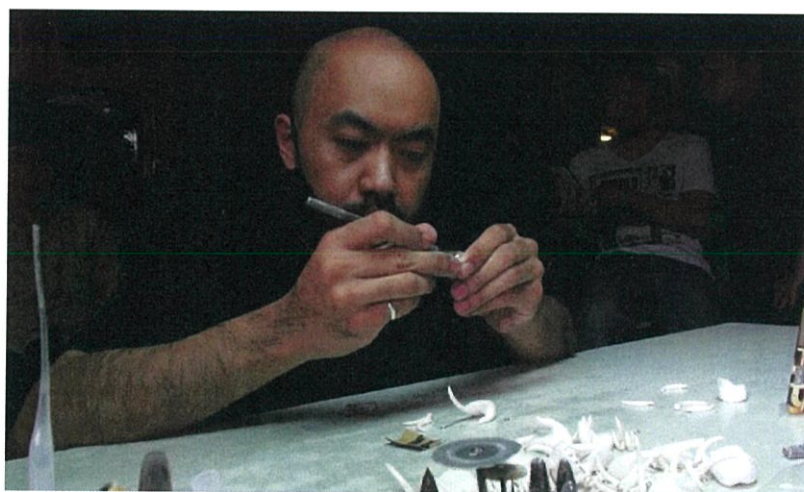
ที่มา : RATTHASIL CARVING [นามแฝง]. อาจารย์ เขียน ภาณุทัต [ออนไลน์], สืบค้น 20 มิถุนายน 2557. เข้าถึงได้จาก <http://ratthasil.blogspot.com/2009/11/blog-post.html>

⁴ สัมภาษณ์ มาลัย คำอำรักษา, ช่างเย็บปักและช่างฝีมือประจำมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต, 24 มีนาคม 2557.

ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : กลไกหุ่นกระบอก

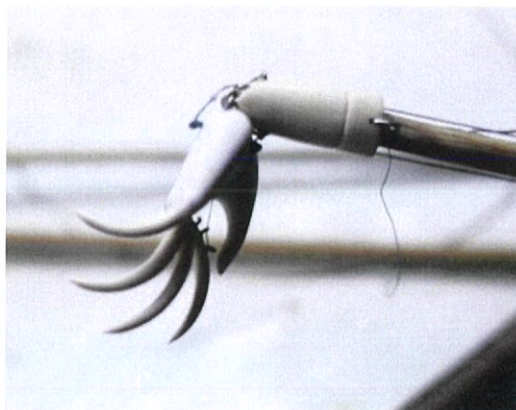
สำหรับกลไกที่ถือได้ว่าเป็นกลไกที่มีผู้คนสนใจ และให้ความสำคัญประจํามูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤตได้แก่ กลไกมือของหุ่นกระบอก ที่สามารถหยิบ จับ ชี้ จับนิ้ว ได้เหมือนดั่งมือคนจริงๆ ผู้วิจัยสำรวจการทำงานของช่างที่มูลนิธิพบว่า คุณเฉลิมเกียรติ นํารักษ์สินธุ์ เป็นช่างเพียงตำแหน่งเดียวที่เป็นผู้ทำมือหุ่นกระบอกทุกรูปแบบในเวลานั้น (เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557) นอกจากทำมือหุ่นกระบอกแล้ว คุณเฉลิมเกียรติ นํารักษ์สินธุ์ ยังเป็นช่างทำงานในส่วนอื่นๆตามแต่โอกาส ณ ขณะนั้น เช่น ซ่อมแซมหุ่นกระบอก ประดิษฐ์ปืนจุเหร็จต่างๆ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ คุณ เฉลิมเกียรติ นํารักษ์สินธุ์ หนึ่งในช่างฝีมือ ถึงการทำงาน โดยคุณ เฉลิมเกียรติได้อธิบายการทำงานให้ฟังว่า ในส่วนของความคิดริเริ่มเรื่องกลไกการจับนิ้ว จับ หรือชี่ นี้นั้น ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ เป็นผู้ริเริ่ม และยังเป็นผู้ค้นหาวิธีการประดิษฐ์อีกด้วย ส่วนตนเอง นั้น เป็นผู้สานต่องานของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ให้สำเร็จคล่อง ในบางครั้งท่านก็จะวางใจทยอยให้ช่วยแก้ไขเอาไว้ คุณเฉลิมเกียรติ เองจะนำมาพัฒนาต่อ อาทิ เมื่อประกอบชิ้นส่วนของนิ้วมือเสร็จสิ้นแล้ว หากองศาในการจับนิ้ว จับนิ้วยังไม่ดีพอ ตนก็จะแก้ไข แต่ขั้นตอนสุดท้าย ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ จะเป็นผู้ตรวจงาน⁵

ภาพที่ 5 คุณเฉลิมเกียรติ นํารักษ์สินธุ์ กำลังทำการประดิษฐ์มือหุ่นกระบอก

⁵สัมภาษณ์ เฉลิมเกียรติ นํารักษ์สินธุ์, ช่างฝีมือประจํามูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต, วันที่ 24 มีนาคม 2557.

ภาพที่ 6 ตัวอย่างภาพ มือหุ่นกระบอกแบบจิบนิ้ว

ภาพที่ 7 ตัวอย่างภาพ มือหุ่นกระบอกแบบกำมือ

ภาพที่ 8 มือหุ่นที่ประกอบเข้ากับตัวหุ่นกระบอกเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : การกำกับ

การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนั้น นอกจากอาจารย์ จักรพันธ์ โปษยกฤต จะเป็นผู้ควบคุมและดูแลในส่วนต่างๆ เรื่องของการกำกับที่สำคัญแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ ก็มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของการกำกับที่สำคัญเช่นกัน อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤตนั้น ดูแลท่าทางการรำของหุ่นกระบอกและผู้เชิด ยังมีครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ คอยดูแลในส่วนของการเชิดของหุ่นกระบอกที่เป็นสัตว์ต่างๆ การวางตำแหน่งคนขึ้น เป็นต้น เวลาเริ่มการซ้อมการแสดงนั้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ นั้นจะคอยดูแลองค์ประกอบของการแสดงโดยรวมอยู่ในระยะไกลตลอด และหากต้องการแก้ไขสิ่งใด ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ จะรีบเข้าไปแก้ไขทันที

ภาพที่ 9 ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ นั่งชมการซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายอยู่ระยะไกล

ผู้วิจัยมีโอกาสดำเนินการสัมภาษณ์คุณกฤษ ภูระหงษ์ หนึ่งในผู้เชิดและเป็นผู้ดูแลจัดคิวนักแสดง คุณกฤษ ภูระหงษ์ ได้อธิบายให้ฟังว่า ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐนั้น เป็นผู้กำกับในเรื่องขององค์ประกอบโดยรวมทั้งหมดของการแสดง เช่น การจัดขึ้นตำแหน่งของคนเชิดและหุ่นกระบอกในฉาก การจัดไฟ แสงสีทั้งหมด⁶

ส่วนเกี่ยวข้องในเรื่อง : การเชิดหุ่น

ผู้วิจัยได้มีโอกาสดำเนินการสัมภาษณ์ คุณสุธิ นุตาลัย หนึ่งในผู้เชิดหุ่นกระบอกตัวสำคัญต่างๆ คุณสุธิ นุตาลัย ได้กล่าวว่า ตนเองก็เคยจับหุ่นกระบอกมาก่อน แต่การมาเชิดที่นี่ต้องเริ่มใหม่ ส่วนครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐกับอาจารย์จักรพันธ์ จะเป็นผู้เลือกว่าผู้เชิดคนไหนเหมาะสมที่จะเชิดตัว

⁶สัมภาษณ์ กฤษ ภูระหงษ์, ผู้เชิดหุ่น คณะมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต, 24 มีนาคม 2557.

ไพน นอกจากนั้น ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องของท่าทางการเชิดที่เป็นท่าต่อสู้อรับ ร่ายรำดาบ คือเป็นผู้แนะนำท่าทาง⁷

ส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่อง : การแสดงหุ่นตะเลงพ่าย

ผู้วิจัยสังเกตในวันซ้อมการแสดงนั้น ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ จะเป็นผู้ตีกลองร่วมบรรเลงบทประพันธ์อยู่ด้วย คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ว่า ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐนั้น จะทำการตีกลองในฉากจบ ฉากสำคัญต่างๆ รวมถึงอีกบทบาทหนึ่งคือ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ นั้นเป็นผู้พากย์เสียงพระมหาอุปราชด้วย โดยคุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐนั้น จะพากย์เป็นพระมหาอุปราช ในทุกบทบาทตั้งแต่ต้นจนจบการแสดง⁸

ส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่อง : หุ่นกระบอกพระมหาอุปราช

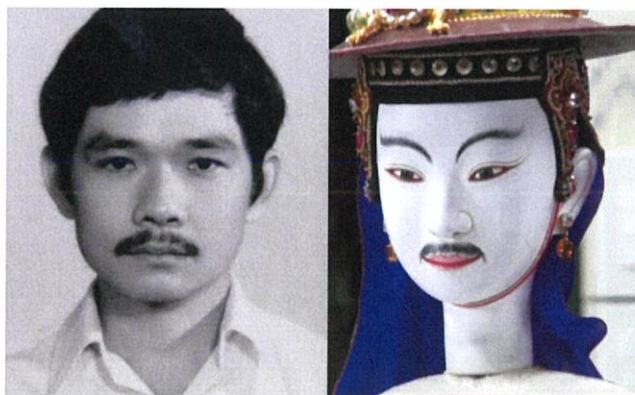
ในช่วงเวลาการสำรวจเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้มีข้อสังเกตว่า หุ่นกระบอกพระมหาอุปราช มีความคล้ายคลึงกับใบหน้าของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ จึงได้มีโอกาสสัมภาษณ์ บุคคลสองท่านคือ คุณมาลัย คำอำรรักษา และคุณกฤษ ภูระหงษ์ ผู้เชิด ผู้จัดคิวหุ่นที่มีความสนิทสนมกับครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ และหลานของเขา โดยทั้งคู่ให้ความเห็นดังนี้

คุณมาลัย คำอำรรักษา ให้ความเห็นว่า หุ่นกระบอกพระมหาอุปราช ตั้งใจให้คล้ายคลึงกับ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐนั้น เป็นความจริง รวมถึงครูวัลลภสิริ สดประเสริฐเองนั้น ก็เป็นผู้ให้เสียงพากย์ด้วยตนเอง ถือเป็นลูกเล่นเล็กๆน้อยๆที่ต้องสังเกตถึงจะมองเห็น

คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้ความเห็นว่า หุ่นกระบอกพระมหาอุปราช เปรียบเสมือนตัวครูวัลลภสิริ สดประเสริฐเองที่ลงไปแสดงอยู่ในเรื่องตะเลงพ่ายเลขที่เดียว จากหลักฐานของหน้าหุ่นกระบอกที่มีความเหมือนใบหน้าท่านเอง และการพากย์เสียงพระมหาอุปราชที่ท่านพากย์เสียงด้วยตนเอง แสดงถึงความตั้งใจที่จะให้จิตวิญญาณของตัวเองนั้น อยู่ในหุ่นกระบอกพระมหาอุปราช นอกจากนี้ คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า ครูวัลลภสิริ ไม่ได้คล้ายคลึงกับพระมหาอุปราชเพียงแค่หุ่นกระบอกมีหน้าตาที่คล้ายคลึง หรือเสียงพากย์เดียวกัน แต่คือ พระมหาอุปราชนั้นมีบทบาทในเรื่องตะเลงพ่าย แม้จะเป็นรองสมเด็จพระนเรศวร แต่หากไม่มีพระมหาอุปราชแล้ว ตะเลงพ่ายก็ไม่สามารถบังเกิดขึ้นได้ เปรียบกับ บทบาทหน้าที่ของครูวัลลภสิริเองนั้น แม้จะไม่ได้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง หรือหน้าฉาก แต่ก็มีความสำคัญต่อหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายเช่นเดียวกัน

⁷สัมภาษณ์ สุธิ นุคาลัย, ผู้เชิดหุ่น คณะมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต, 28 มกราคม 2557.

⁸สัมภาษณ์ กฤษ ภูระหงษ์, ผู้เชิดหุ่น คณะมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต, 24 มีนาคม 2557.

ภาพที่ 10 ครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐ เปรียบเทียบกับ หน้าหุ่นกระบอกพระมหาอุปราช

หุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย

ที่มาของหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย

คณะหุ่นของอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เคยฝากผลงานการแสดงหุ่นกระบอกไว้สองเรื่องคือ รัมเกียรดี และสามก๊ก ตอน โจโฉแตกทัพเรือ หลังจากจบเรื่องที่สองแล้ว ครูชิ้น สกุลแก้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง(หุ่นกระบอก) และ ครูบุญยงค์ – บุญยัง เกตุคง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(ดนตรีไทย) ต่างมีความเห็นว่า น่าจะสร้างหุ่นกระบอกเล่นเรื่องต่อไปอีก ด้วยความกตัญญูรักเคารพครูบาอาจารย์ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต และครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐ จึงตัดสินใจผลิตหุ่นกระบอกชุดต่อไปเพื่อนำมาแสดงต่อ แต่ในขณะนั้น ทั้งครูผู้ใหญ่รวมถึงอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต และครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐเองนั้น ยังไม่มีความเห็นว่าจะผลิตหุ่นกระบอกเกี่ยวกับเรื่องอะไรต่อไปดี เวลานั้นเอง นักดนตรีท่านหนึ่งชื่อ ประยงค์ กิจนิเทศ หรือ จำโก้ ได้พูดขึ้นมาว่า “เล่นตะเลงฟ้ายสิ” ครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐได้ยินก็เห็นด้วย เผลอต่อมมา เมื่อท่านเริ่มต้นประพันธ์บท ท่านได้กลับไปคุยกับจำโก้อีกครั้ง จำโก้กลับบอกว่าตนไม่รู้จักเลขวาทะเลงฟ้ายคืออะไร ถือว่าเป็นเรื่องที่สร้างความประหลาดใจเป็นอย่างมาก

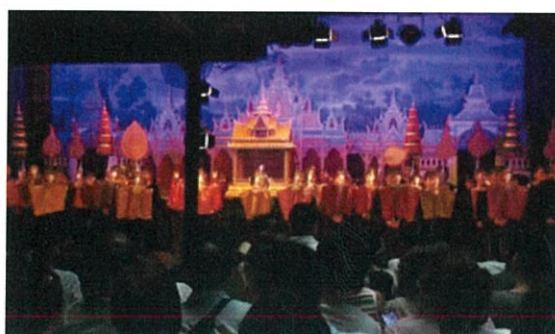
คุณค่าทางศิลปกรรม

คุณคนัย อิ่มสุวรรณวิทยา ผู้ศึกษาวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหุ่นกระบอกของจักรพันธ์ โปษยกฤต : กรณีศึกษาหุ่นกระบอกชุดสามก๊ก และหุ่นกระบอกชุดตะเลงฟ้าย ได้ให้ความสำคัญเห็นเกี่ยวกับคุณค่าทางศิลปกรรมของหุ่นกระบอกตะเลงฟ้ายไว้ว่า หุ่นกระบอกตะเลงฟ้ายนั้น มี

ความวิจิตร งดงาม ละเอียด พิถีพิถัน ยกตัวอย่างเรื่อง การใช้วัสดุจริงในการประดิษฐ์เครื่องประดับ เครื่องแต่งกายทั้งหมด หุ่นกระบอกมีเส้นผมของจริง เครื่องประดับเพชรพลอย เป็นเพชรพลอยจริง ปันจุห์หรือทองเป็นทองของจริง เงินของจริง ทำให้เกิดความงามมากยิ่งขึ้น หากกล่าวถึงความ ละเอียดพิถีพิถัน ด้วยอาจารย์ จักรพันธ์ โปษยกฤต ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์(จิตรกรรม)นั้น มีพรสวรรค์ในเรื่องของสัดส่วนมนุษย์ หุ่นกระบอกคณะจักรพันธ์ โปษยกฤต จึงมีสัดส่วนที่เหมือน มนุษย์ การผลิตอุปกรณ์เพื่อประกอบออกมาให้เหมือนมนุษย์ จึงต้องมีค่าที่มั่นคงและแม่นยำ อาทิ ความยาวของตะเกียบไม้เซ็ด 15-16 นิ้ว มาตรฐาน ความยาวของนวมสวมใส่ในไหล่ ความยาวของ กระบอกในการจับ เป็นต้น นอกจากนี้เรื่องของตัวหุ่นกระบอกแล้ว การจัดวางองค์ประกอบในฉาก การใช้ทัศนธาตุ ก็มีความพิถีพิถัน ยกตัวอย่าง ฉากพระสุพรรณกัลยาเดินทางไปหงสา สังเกตได้ว่า ในขณะที่เหล่าหุ่นกระบอกเทวดานางฟ้าและทหารรอบข้าง มีสีสันจัดเรียงไล่กันมานั้น หุ่นกระบอก พระสุพรรณกัลยา ที่อยู่จุดกึ่งกลางของการแสดงทั้งหมด ใช้โทนสีขาวเป็นหลัก ทั้งเครื่องแต่งกาย นवलขาว เครื่องประดับสีเงิน เม็ดเพชร โทณสีชมพู ปันจุห์หรือสีเงิน ทำให้จุดสนใจของภาพนั้นอยู่ที่ พระสุพรรณกัลยาอย่างพอดีพอดี⁹

ภาพที่ 11 หุ่นกระบอกพระสุพรรณกัลยา

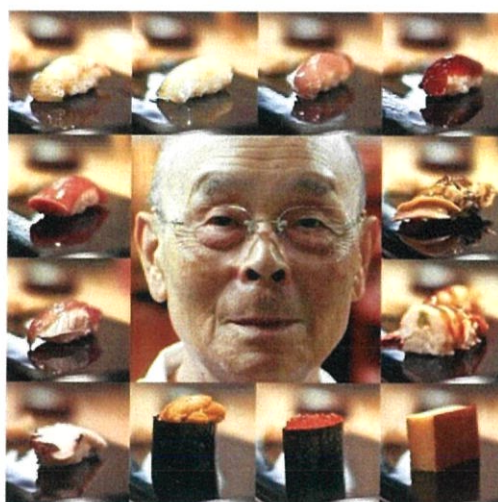
ภาพที่ 12 การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ฉาก พระสุพรรณกัลยาเสด็จไปหงสา

⁹ สัมภาษณ์ ดนัย อิมสุวรรณวิทยา, 26 มีนาคม 2557.

การผลิตภาพยนตร์สารคดีอัตชีวประวัติ

การดำเนินเรื่องโดยใช้บุคคลอื่นอธิบายประเด็นหลัก

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าภาพยนตร์ตัวอย่างหนึ่งเรื่อง ที่มีเนื้อเรื่องหรือไอเดียของเรื่องใกล้เคียงกับงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้สรุปที่ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง JIRO THE DREAM OF SUSHI ซึ่งเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับ MR. JIRO ONO ผู้เปิดร้านขายซูชิในประเทศญี่ปุ่น ที่ขึ้นชื่อเรื่องความประณีต วิจิตรบรรจงในกระบวนการผลิตกว่าจะมาเป็นซูชิหนึ่งคำ

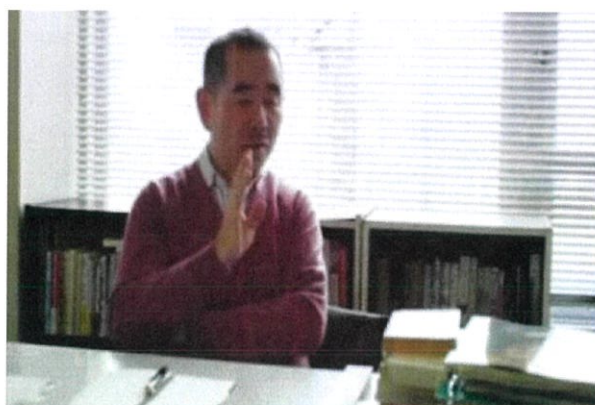
JIRO DREAMS OF SUSHI

ภาพที่ 13 ภาพ ปกภาพยนตร์สารคดี เรื่อง Jiro Dream of Sushi

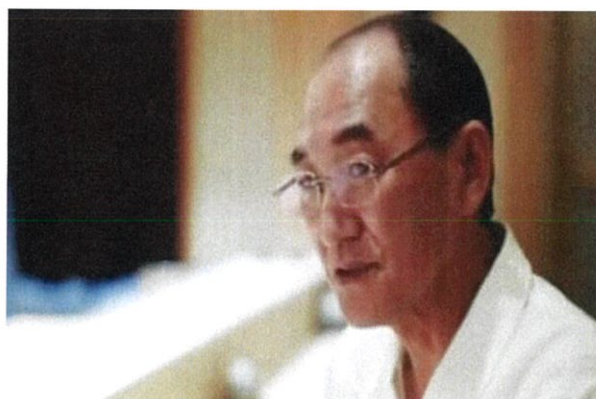
ที่มา : COMBOSET [นามแฝง]. จิโร่ เทพเจ้าซูชิ JIRO DREAMS OF SUSHI อึ้ง ทิ้งและหิว [ออนไลน์], 17 พฤศจิกายน 2556. เข้าถึงได้จาก http://news.edtguide.com/406030_จิโร่-เทพเจ้าซูชิ-jiro-dream-of-sushi-อึ้ง-ทิ้งและหิว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi นี้ เหมาะสมที่จะนำมาศึกษาเพื่อใช้ในการตัดต่อ ดำเนินเรื่อง เพราะ ประเด็นของเรื่องประเด็นเดียวกัน คือการกล่าวชื่นชมถึงความสามารถของตัวละครหลักที่เราต้องการจะเล่าถึง ผู้วิจัยจึงเริ่มต้นศึกษาวิธีการเล่าเรื่องของภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi และได้ผลสรุปที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการตัดต่อได้ดังนี้ ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi ใช้บุคคลรอบข้างเล่าเรื่องของตัวละครหลัก

(Mr. Jiro Ono) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล เช่น เรื่องในส่วนของรางวัลการ์ตันดีของ Mr. Jiro Ono ภาพยนตร์ได้ใช้ Masuhiro Yamamoto ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในด้านอาหาร เป็นคนบรรยายเรื่องราว หรือในส่วนของเรื่องราวอุปนิสัยของ Mr. Jiro Ono ให้ผู้ที่ร่วมงานอยู่ด้วย นั้นเป็นผู้เล่าบรรยาย เป็นต้น

ภาพที่ 14 คุณ Masuhiro Yamamoto จากภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi
ที่มา : David Gelb, Jiro Dream of Sushi [DVD], กรุงเทพมหานคร, บริษัท แฮปปี้ โสม เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด. 2555.

ภาพที่ 15 คุณ Hachiro Mizutani จากภาพยนตร์สารคดีเรื่อง Jiro Dream of Sushi
ที่มา : David Gelb, Jiro Dream of Sushi [DVD], กรุงเทพมหานคร, บริษัท แฮปปี้ โสม เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด. 2555.

บทที่ 3

โครงเรื่องภาพยนตร์สารคดี

ตารางที่ 1 โครงเรื่องภาพยนตร์สารคดี (Outline)

<p>I เปิดเรื่อง</p> <p>(Montage) แนะนำการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายโดยรวม เน้นสร้างความตื่นตา อลังการ ก่อนที่จะเข้าสู่การแนะนำ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เจ้าของมูลนิธิจักรพันธ์โปษยก ฤต ผู้ผลิตหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนี้ขึ้นมา หลังจากนั้นจึงเริ่มแนะนำ ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ ผู้ เป็นบุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่งในการผลิตหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนี้</p>
<p>II เนื้อเรื่อง</p> <p><u>ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ กับบทบาทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย</u> เล่าความสามารถและบทบาทของครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ ในด้านต่างๆ โดยใช้ผู้ที่ ร่วมทำงานเป็นบุคคลเล่าเรื่อง</p>
<p>III บทสรุป</p> <p><u>ความสำคัญของ ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ</u> ให้ผู้ร่วมงาน สรุปความสำคัญของครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ</p> <p><u>ปิดเรื่อง</u> Montage ประมวลภาพการทำงานของครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ เพื่อย้ำถึงความ สำคัญ</p>

บทที่ 4

ขั้นตอนการทำงาน

เรียบเรียงบทสัมภาษณ์

หลังจากการค้นคว้าข้อมูลและสร้าง โครงเรื่อง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของตน พบบทสัมภาษณ์ดังนี้

1.ครูวัลลภศิริ สดประเสริฐ ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 คำถาม : ที่มาของหุ่นตะเลงพ่าย เป็นอย่างไร

ครูบุญยงค์ พุดจากหลังเล่นเรื่องสามก๊ก บอก เออ คุณต้อง แต่งเรื่องใหม่เถิด มิใช่ เพราะอยากได้เงิน แต่เพราะยังสนุก ยังอยากเล่น ตนกับอาจารย์จักรพันธุ์ รักในครูบุญยงค์ ก็มีใจเห็นด้วย แต่ตัวเราเองนั้น ยังทางตัน นึกไม่ออกว่าจะเล่นเรื่องอะไรดี แล้วพอดี จำไก่ คนตีตะโปน ก็บอก คุณต้อง ทำเรื่องตะเลงพ่ายสิ สนุกนะผมว่า เป็นภาษามอญ ภาษาม่า ไทย อะไรอย่างนี้ ตนเองลืมนี่เรื่องนี้ไปถนัด ทั้งๆที่รักและเคารพสมเด็จพระนเรศวร และมีใจชื่นชอบประวัติศาสตร์ในช่วงนี้อย่างมาก เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ตนก็ชอบอ่าน เพราะมีความไพเราะ โคลงดี ตนเลยได้แรงบันดาลใจ จึงเริ่มค้นคว้าเริ่มแต่ง ทำไปจนกระทั่งวางเพลงเสร็จ ครูบุญยงค์ บุญยัง ท่านสิ้นไป จนเราเริ่มซ้อม และตนได้ให้สัมภาษณ์ผ่านวิทยุ จำไก่ได้ไปฟัง ได้มาถามตนว่า ตัวเองเป็นผู้พูดหรือว่าให้คุณต้องทำเรื่องตะเลงพ่าย คนยำไปว่าใช่ อาจารย์จักรพันธุ์ท่านยังได้ยิน จำไก่กลับตอบว่า ไม่รู้จักเรื่องตะเลงพ่าย ฟังจะรู้จักคำว่าตะเลงพ่ายจากคุณต้องเนียแหละ เลยตกใจรู้สึกว่าเป็นเรื่องมหัศจรรย์มาก รู้เรื่องนี้ทำให้ยิ่งเกิดแรงบันดาลใจมากขึ้น เพราะนอกจากเราทำเรื่อง หุ่นตะเลงพ่าย ถวายครูบาอาจารย์แล้ว เรายังทำถวายสมเด็จพระนเรศวร อีกด้วย

2.รศ.นพมาศ แวหงส์ ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 คำถาม : เรื่องราวความเป็นมา ที่นำพาให้ได้เข้าร่วมงานกับ อาจารย์จักรพันธุ์ โปษยกฤต เป็นอย่างไร

แต่เดิม สอนอยู่มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ด้านศิลปะการละคร นอกจากนั้นตนยังทำงานด้านละครอยู่ ทั้งเขียนบท สอนการแสดงต่าง ๆ นานา ต่อมาครูแอ้ว อรุมา ได้ชวนตนให้มา

ร่วมงานมูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต ในฐานะ คนเชิด สมัยแสดงหุ่นกระบอก สามก๊ก ตอน โจโฉ แดกทัพเรือ ในภายหลังการแสดงจบ ได้มีเรื่องทะเลงพาย ตนได้เลื่อนมาเป็นผู้กำกับหลังเวที เป็นผู้ปล่อยคิวนักแสดง ตามวิชาการที่ตน ได้ร่ำเรียนมา

2.2 คำถาม : ให้อธิบายความประทับใจใน ครูวัลลภิศร์ ศคประเสริฐ

คุณต้องเป็นคนแต่งบทตั้งแต่สมัยสามก๊ก อาจารย์ก๊กฤทธิ์ ปราโมช เคยมาชมการแสดง และฝากชื่นชมไว้ว่า กวีที่เป็นแบบนี้ บทที่เป็นแบบนี้ หาได้ยากมาก ซึ่งลักษณะของงานแต่งนั้นใช้คำตรง และสวยงาม ความยาวที่เล่นเกือบลีขั้วโมง มีหลายท่านรู้สึกว่าเป็นเรื่องราวนั้นยาวเกินไป แต่ตนได้ให้ความเห็นว่า หากลองไปศึกษาจริงๆแล้วเนื้อเรื่องมีความกระชับมาก โดยอะไรที่ไม่จำเป็นนั้นไม่มี ที่มีอยู่สำคัญสำหรับการเดินเรื่องและไม่บิบทร่ำครวญอาลัยอาวรณ์เกินจำเป็น ในแง่ของบทละครนั้น การวางพล็อตดีมาก รวมถึงความสามารถในด้านกวีนี้เหมือนเกิดมาจากในตัว เป็นความสามารถพิเศษของท่าน

3.คุณสุธี นุतालย์ ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 คำถาม : เรื่องราวความเป็นมา ที่นำพาให้ได้เข้าร่วมงานกับอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เป็นอย่างไร

เรียนจบตอนแรกจบจุฬาราชมนตรี ตอนทำวิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต รู้สึกว่า งานที่มูลนิธิจักรพันธ์นั้นตรงกับความชอบความถนัดของตัวเอง จึงได้มาร่วมงานที่นี่

3.2 คำถาม : ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกทะเลงพาย คืออะไร

แต่แรกๆ ปั่น เขียนรูป เขียนฉาก งานประดิษฐ์ ฉีกลอง และเชิดหุ่น ก่อนหน้านี้ก็เคยจับหุ่นกระบอกมาพอสมควร แต่พอมาอยู่ที่นี้เริ่มใหม่หมดเลย

3.3 คำถาม : อธิบายหรือเล่าบทบาทหน้าที่ของ ครูวัลลภิศร์ ศคประเสริฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานของตนเอง

ที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องหลายด้านมาก อย่างการเชิดหุ่น เริ่มจากอาจารย์จักรพันธ์ จะรู้ว่าคนนี้ควรเชิดหุ่นตัวใด แล้วอาจารย์จักรพันธ์กับพี่ต้อง จะเป็นผู้เลือกว่าใครเหมาะสม ราชสวาก็ตัวนาง ราชส่างก็ตัวพระ รวมถึงพี่ต้องเป็นครูที่น่ารัก เป็นผู้ที่พร้อมจะให้ ไม่ปิดบัง เทคนิคการเชิดอาทิ การชักดาบ ต่อสู้ ก็ได้จากพี่ต้องทั้งสิ้น

4. คุณกฤษฎ์ระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 คำถาม : เรื่องราวความเป็นมาที่นำพาให้ได้เข้าร่วมงานกับอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เป็นอย่างไร

ได้รู้จักกับบ้านอาจารย์จักรพันธ์ครั้งแรกจากทาง ครูบ๊วย สวัสดิข ได้ไปชมหุ่นกระบอกที่บ้านอาจารย์ แล้วเกิดชอบ เลยได้เข้ามาเป็นผู้จัดผ่านการแนะนำของครูบ๊วย

4.2 คำถาม : ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย คืออะไร

เป็นผู้จัดหุ่นกระบอก ทั้งตัวนาง พระ ทหารเอก ทหารเลว และเชิดจำพวกสัตว์ต่างๆ คือ ช้าง จระเข้ นอกจากนั้นคือ เป็นผู้ดูแลผู้เชิดหุ่น คอยจัดทำให้ผู้เชิดคนไหน เชิดหุ่นตัวไหน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ต้องผ่านการอนุมัติจากอาจารย์ จักรพันธ์ และพี่ต้องเสียก่อน

4.3 คำถาม : อธิบายหรือเล่าบทบาทหน้าที่ของ ครูวัลลภสิริ ศตประเสริฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหุ่นตะเลงพ่าย

ในหุ่นตะเลงพ่ายถ้าถามว่าพี่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง ต้องบอกว่า แทบทุกอย่างเลย คำว่าแทบทุกอย่าง ก็เริ่มตั้งแต่ ประพันธ์บทหุ่น กลอน เรื่องหุ่นตะเลงพ่าย ทั้งหมด ส่วนเพลงที่ใช้คู่กับบท มีครูบุญยงค์ บุญยัง เกตุคง และ ครูจำเนียร ศรีไทยพันธ์ มาช่วย เมื่อเราได้บทแล้วก็ต้องมีหุ่นกระบอก พี่ต้องก็ทำหุ่นอีก หุ่นทุกตัว พี่ต้อง จัดหน้าเอง หล่อกระบังอกหุ่นเอง เป็นคนควบคุมคอยบอกว่าจะเย็บลวดลายอะไรคอยบอกหมด แต่ด้วยความที่งานมีเยอะมาก ต้องแบ่งไปให้พี่ๆภายในมูลนิธิจักรพันธ์เป็นผู้ทำ มีฝ่ายทำหน้าหุ่นบ้าง เลือหุ่นบ้าง สไบหุ่นบ้าง หรือแม้กระทั่งมือจับ พอเรามีบทเรามีหุ่นแล้ว เราก็ต้องแสดง พี่ต้องก็เป็นผู้กำกับ คอยดูว่าหุ่นควรอยู่ตรงไหน จะสวยไหม คอยจัดคอมโพสของการวาดภาพ ว่าแสดงตรงนี้แรงไป สบอดไล่มากเกินไป ให้หรีล้ง ดังนั้นการแสดงหุ่นตะเลงพ่ายจะมีภาพที่ออกมาเหมือนภาพวาด ทั้งการจัดวางหุ่น ทหารเอก ทหารเลว ตั้งแต่เริ่ม พี่ต้องจะคอยบอก ตรงนี้ว่างไปไม่ได้ต้องมีคนยืน ตรงนี้ต้องเอาธงมาปัก ท้ายไทยต้องเข้าตีเวลานี้ เป็นต้น หรือแม้กระทั่งหุ่นช้าง พี่ต้องก็จะคอยบอกอีกว่าช้างแบบนี้สวยหรือไม่สวย เพิ่มอะไรอีก นอกจากเป็นผู้กำกับ พี่ต้องก็เป็นผู้พากย์เสียงด้วย เป็นผู้ให้เสียงพระมหาอุปราช ไม่ว่าจะทั้งในตอนตีไก่ ชนช้าง หรือ ออกอิริยาบถอะไรก็ตาม พี่ต้องจะเป็นผู้ให้เสียง นอกจากนั้นฉากตลกเองเข้าเมืองต่างๆ พี่ต้องก็เป็นผู้ตลกเองด้วย ด้วยความที่ มีความชำนาญเรื่องอะไร พี่ต้องอยากจะใช้ความชำนาญของตนเอง ให้มีประโยชน์มากที่สุด

4.4 คำถาม : ครูวัลลภสิริ ศตประเสริฐ มีความสำคัญอย่างไรต่อหุ่นตะเลงพ่าย

ปัญหา ต้องใช้คำว่าหุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย ไม่ใช่ว่าพอก็คจะทำทุกอย่างจะเป็นไปได้ทุกอย่างเริ่มมาจากปัญหา ในอดีตแต่ก่อนมือจะแข็ง กำจับอะไรไม่ได้ พี่ต้องก็เป็นผู้คิดให้มีเชือกดึง

ที่ต้องก็เป็นผู้แก้ปัญหา ถือว่าเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญในการแก้ปัญหา มีปัญหาให้ถามก็ต้อง พยายามที่จะคิดได้ ให้เวลาสักพัก ก็จับใจความได้แล้ว เช่น ช้าง ฉากชนช้างเนี่ย ช้างอยู่สูงมาก หากเชิดหุ่นกระบอกโดยปกติแล้ว ผู้เชิดสามารถจับหุ่นถือแล้วเชิดได้เลย แต่เมื่อต้องเชิดบนหลังช้าง จะทำอย่างไร จะให้ผู้เชิดขึ้นไปบนช้างแล้วเชิดหรือไม่ ถ้าทำเช่นนั้น การแสดงฉากชนช้างก็จะสามารถเห็นได้แก่มุมเดียว ไม่สามารถหมุนตัวได้ พยายามคิดกลไกโดยการต่อไม้ ให้อย่างนี้ แบบนี้ร่วมมือกับช่างคนสนิท หุ่นตะเลงพ่ายมีปัญหามาให้ขบคิด เพื่อการพัฒนาหุ่นที่ดียิ่งขึ้นเสมอ โดยมีผู้ต้องเป็นคนคอยแก้ปัญหาให้ ถือได้ว่าผ่านพ้นทุกอย่างมาได้ก็ด้วยผู้ต้องนั่นเอง

5. คุณมาลัย คำอำรรักษา ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 คำถาม : เรื่องราวความเป็นมาที่นำพาให้ได้เข้าร่วมงานกับอาจารย์จักรพันธ์ ไปยชกฤต เป็นอย่างไร

ได้มาทำงานเป็นแม่บ้านดูแลมูลนิธิจักรพันธ์ มีผู้ใหญ่แนะนำมา

5.2 คำถาม : ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายคืออะไร

เป็นช่างปักเครื่องแต่งกายหุ่น แต่บางครั้งก็ทำส่วนของตัวหุ่นด้วย ตอนแรกก็มีคิดลายเครื่องประดับ ลายชฎาลายยอด ถ้าส่วนหน้าหุ่นก็มีคิดกระดาดสา และนำมาขัด

5.3 คำถาม : อธิบายหรือเล่าบทบาทหน้าที่ของ ครูวัลลภสิริ ศตประเสริฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานของตนเอง

ส่วนมากการวางลายก็ต้องก็จะเป็นผู้ออกแบบลาย ช่วยดูว่า ลายทำยังไงปักยังไงแล้วตนเองก็เป็นผู้ปัก โดยมีผู้ต้องตรวจเรื่องของหน้าหุ่น ให้ผู้ต้องดูการวางรัดเกล้า หรือการประกอบหุ่น

5.4 คำถาม : ครูวัลลภสิริ ศตประเสริฐ มีความสำคัญอย่างไรต่อหุ่นตะเลงพ่ายที่ต้องก็เป็นผู้ทำเกือบทุกอย่างเกี่ยวกับหุ่นตะเลงพ่าย

6. คุณเฉลิมเกียรติ คำรักษสินธุ์ ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

6.1 คำถาม : เรื่องราวความเป็นมาที่นำพาให้ได้เข้าร่วมงานกับอาจารย์จักรพันธ์ ไปยชกฤต เป็นอย่างไร

เริ่มแรกคือ ได้มาทำงานที่นี้จากการรู้จักผ่านทาง คุณลือ วีรพันธ์ ศตประเสริฐ เป็นหลานชายผู้ต้อง ได้ชักชวนเข้าร่วมทำงาน

6.2 คำถาม : ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย คืออะไร

มีทั้งเป็นช่าง ในที่นี้หน้าที่หลักคือการทำมือของหุ่นกระบอก ส่วนวันแสดง ก็จะเป็นผู้พากย์เสียงพระนเรศวร หรือบางครั้งก็มีหน้าที่เป็นผู้บันทึกภาพเคลื่อนไหว ในงานสำคัญต่างๆ ของมูลนิธิจักรพันธ์

6.3 คำถาม : อธิบายหรือเล่าบทบาทหน้าที่ของ ครูวัลลภศิร ศดประเสริฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานของตนเอง

เราต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ เราต้องเป็นคนออกแบบ ทดลองทำอะไรต่างๆที่จะใช้งานในการแสดงหุ่นตะเลงพ่าย หากมีแนว โน้มที่ดี ก็จะพัฒนาต่อ อย่างมือจับ จริงๆเราต้องเป็นคนคิด เราต้องจะเป็นผู้คิด จะมีไอเดียและความคิดอยู่เสมอ และส่งมาให้คนทำหน้าที่ต่อ ยอด แต่ก็ต้องคอยให้อาตมตรวจสอบว่า มันเป็นอย่างที่อาตมคิดหรือไม่ เช่น เวลาเป็นตัวอย่างจากการหล่อออกมา ก็ต้องมาทดลองก่อนว่าใช้ได้จริงหรือไม่ ต้องคอยปรึกษากับอาตมว่า ลักษณะองศาได้หรือไม่ หรือว่าอีกนิด ซึ่งในระบบการทำงานของมือคืออาตมตรวจสอบ แต่ความสวยงามเหมือนคน อาจารย์จักรพันธ์ เป็นผู้ตรวจ

6.4 คำถาม : ครูวัลลภศิร ศดประเสริฐ มีความสำคัญอย่างไรต่อหุ่นตะเลงพ่าย มีความสำคัญ โดยที่ต่อแทบจะเป็นผู้มีไอเดียความคิดหลัก ในการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์อะไรหลายๆอย่าง

7. คุณคณั อิมสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

7.1 คำถาม : แรงจูงใจอะไรที่จุดประกายให้คุณ มาทำวิจัย วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหุ่นกระบอกของ จักรพันธ์ โปษยกฤต : กรณีศึกษา หุ่นกระบอกชุดสามก๊ก และหุ่นกระบอกชุด ตะเลงพ่าย”

เริ่มตั้งแต่เราสนใจหุ่นของอาจารย์ เพราะสมัยเด็กเคยดูหุ่นกระบอกสามก๊ก ตอนโจโฉแตกทัพเรือ ก็ประทับใจเรื่อยมา หลังจากสอบโทต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ก็มีความในใจว่าอยากจะทำเรื่องหุ่นตะเลงพ่ายเปรียบเทียบกับสามก๊ก เพราะหุ่นสามก๊กมีผลพัฒนามาสู่อุณหภูมิหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ทั้งในเรื่องของตัวหุ่น กลไก เสื้อผ้า เป็นต้น

7.2 คำถาม : อธิบายความสำคัญของ ครูวัลลภศิร ศดประเสริฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับหุ่นตะเลงพ่าย

ที่ต้องเปรียบเทียบอื่น มันสมองของงาน และอาจารย์จักรพันธุ์เป็นผู้ควบคุม เสมือนที่ต้องเป็นผู้กำกับ และอาจารย์เป็นผู้ดูแลการผลิต ที่ต้องยังเปรียบเทียบเหมือนเฟืองจักรสำคัญที่จะ ทำให้งานตะเลงพายเดินไปได้ ถ้าขาดที่ต้อง คงเดินไม่ได้

7.3 คำถาม : ความประทับใจที่มีต่อหุ่นกระบอกตะเลงพาย

อาจารย์จักรพันธุ์ เป็นคนละเอียดมาก เริ่มตั้งแต่สัดส่วนของหุ่น อาจารย์ใช้ Human Scale มาใช้ในหุ่น แม้กระทั่งขนาดของไม้ก็มีขนาดมาตรฐาน เสื้อหุ่นทางจากครูอื่น ละเอียดมาก การเขียนหน้า ความละเอียดอีกอย่างหนึ่งคือเครื่องประดับประดาที่เป็นของจริง ทำให้ต้องใช้ของจริง เพราะว่าอาจารย์มีเพชรมีพลอย แต่อาจารย์ไม่ได้ใส่เครื่องประดับ อาจารย์จึงนำมาประดับประดาอยู่ในหุ่น ทำให้หุ่นมีความพิเศษ มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น เพราะด้วยความ เป็นอัญมณีจริง มิใช่ของปลอมที่เอามาใส่ นอกจากนั้นหุ่นกระบอกตะเลงพายยังละเอียด พิถีพิถัน แม้กระทั่งการจัดฉาก การจัดขบวน อาจารย์กับที่ต้อง ใช้ Element. เรื่องของสี ในการจัดเช่น ฉาก พระสุพรรณ กัลยา พระสุพรรณสวมเครื่องแต่งกายสีขาว เครื่องประดับสีเงิน โทนสว่างออกนวลๆ เป็นหลัก ในขณะที่หุ่นรอบข้างเป็นสีอื่นๆ และสวมเครื่องประดับทองทำให้พระสุพรรณนั้นมีความ โดดเด่นมากบนเวที เป็นต้น

การตัดต่อภาพยนตร์

หลังจากการเรียบเรียงบทสัมภาษณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการร้อยเรียงจากบท สัมภาษณ์ และทำการแยกไฟล์ที่เกี่ยวข้องออกเป็นแฟ้มต่างๆ ให้สะดวกแก่การเลือกใช้ ก่อนจะเริ่ม ตัดต่อ ดังต่อไปนี้

ตัดต่อครั้งที่ หนึ่ง (First Draft)

ตารางที่ 2 การตัดต่อ ครั้งที่ หนึ่ง (First Draft)

ภาพ	เสียง
-เปิดเรื่องด้วยคำเชิดชูเกียรติสมเด็จพระนเรศวร -Montage Sequence การแสดงหุ่นกระบอก ตะเลงพาย	

ภาพ	เสียง
<p>-ภาพจากนิตยสารพลอยแถมเพชร แนะนำ อาจารย์ จักรพันธ์ และ ครูวัลลภสิทธิ์</p> <p>-ภาพจากหนังสือพลอยแถมเพชร ที่ เกี่ยวกับงานหุ่นตะเลงพ่าย</p> <p>-ครูวัลลภสิทธิ์ ให้สัมภาษณ์</p> <p>-Montage Sequence การแสดงหุ่นกระบอก ตะเลงพ่าย</p>	<p>-เสียงสัมภาษณ์-</p> <p>ทำหุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย จำได้ ประยงค์ กิจนิเทศ คน ตีตะโพน แก่ก็บอก...พ่อดี ต้อง ทำเรื่องตะเลงพ่ายสิ ผมก็ เฮ้ย เออ...เราลืมเรื่องนี้ไปถนัดเลย</p> <p>เราก็ เคาะพสมเด็จพระนเรศวรอยู่ และประวัติศาสตร์ช่วงนี้เป็นช่วงที่เรา ชอบ ผมก็เออ ได้แรงบันดาลใจ ผมก็เออ เออ ريب คั่นคว่า ريبแต่ง ريبทำ...</p>
<p>-หน้ามูนิตีจักรพันธ์ โปษยกฤต</p>	<p>-เริ่มตั้งแต่อย่างแรกก็คือ ประพันธ์ บทหุ่นก่อน .. พี่ตองก็เป็นคนประพันธ์</p>
<p>-คุณ กฤษ ภูระหงษ์ให้สัมภาษณ์</p> <p>-คุณ นพมาศ แวหวงส์ ให้สัมภาษณ์</p> <p>-คุณนพมาศ อิริยาบถหลังฉาก</p> <p>-insert ครู วัลลภสิทธิ์ ยืนชมการซ้อม</p>	<p>-ก็ในแง่ของ...บทละครเนี่ย ก็เป็นบทละครที่ การ วางพลอดการอะไรเนี่ย ตีมาก..คือ อาจารย์ศีกฤทธิ ปราโมชเนี่ย บอก โอโฮ กวีที่เป็นแบบนี้ ที่แต่งได้ แบบนี้ หาได้ยากมากคือเป็นแบบกวีโบราณ สมัยก่อนคือความขาวที่เล่นเนี่ย ทั้งหมด เกือบสี่ ชั่วโมงเห้อ...ทำไมยาวจังใครๆหลายคนก็รู้สึก แต่ ลองไปดูแล้ว วิธีการ...อันนี้ไม่ได้พูดถึง ความสามารถทางภาษาเฉยๆ แต่วิธีการเล่าเรื่อง หรืออะเนี่ย...มัน กระชับมาก...คืออะไรที่เรียกว่า ไม่จำเป็น..หรือว่านอกเรื่องนั้น..ไม่มี</p>
<p>-คุณ คณัฏ อิมสุวรรณ ให้สัมภาษณ์</p> <p>-insert ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ</p>	<p>หุ่นตะเลงพ่ายมีส่วนประกอบเยอะ ใช้ของจริง ใช้ อัญมณีจริง มันมีความสลับซับซ้อนมากกว่า ทำไมต้องใช้ของจริง อาจารย์ มีเพชรมีพลอยเยอะ เพราะอาจารย์ไม่ได้เครื่องประดับอาจารย์เลยเอา มาใส่ในหุ่น เป็นเครื่องประดับ เพราะฉะนั้น หุ่น จึงมีความพิเศษ มันมีความสมบูรณ์แบบ มีความ งาม-จริงๆ</p>

ภาพ	เสียง
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ -insert การทำงานต่างๆของ ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ	ถ้าพูดถึงได้บทกลอนที่จะเล่นแล้ว เราก็ต้องมีหุ่น ที่ต้องก็ทำหุ่นอีก หุ่นทุกตัวเลย ที่ต้อง ขัดหน้าเอง หล่อกระบ้งหุ่นเอง เป็นคนควบคุมคอยบอกว่า จะ
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์	เย็บลวดลายลายไทยอะไรเนี่ย ที่ต้องเย็บเป็นหมค หมค แต่ด้วยที่หุ่นในคณะมีเยอะมาก ก็ต้องแบ่ง ไปให้ลูกหลายๆคนในบ้านอาจารย์ทำ ก็มีฝ่ายทำ หน้าหุ่นบ้าง ทำเสื้อ ทำสไปบหุ่นบ้าง หรือ แม้กระทั่งมือจับ
-สัมภาษณ์ คุณ เฉลิมเกียรติ นั้รักษ์สินธุ์ -insert การทำงานของคุณ เฉลิมเกียรติ นั้ รักษ์สินธุ์ -สัมภาษณ์ คุณ เฉลิมเกียรติ นั้รักษ์สินธุ์	ในระบบการทำงานของมือ จริงๆอาจต้องเป็นคน คิด เป็นผู้คิด อาจจะมีไอเดียอยู่แล้ว ซึ่งคนที่มา ต่อยอด ก็คือเรา ก็ต้องมีการปรึกษากันตลอดเวลา ว่า องศาที่มันโกล้อมมาได้ไหม หรือว่าต้องอีกนิด เพราะในการที่หล่อออกมา ยังไงมันก็ไม่เป๊ะ
-insert คุณมาลัย คำอำรักษา -สัมภาษณ์ คุณ มาลัย คำอำรักษา -insert ลายปัก และการทำงานของ ครูวัลล ภศิร ศคประเสริฐ	เวลาวางลายที่ต่องก็เป็นคนช่วยดูบางอย่างที่ต่องก็ ออกแบบ ที่ต่องก็ต้องมาดูลายนี้ ทำอย่างไรปัก อย่างไร แล้วที่ก็เป็นคนปัก
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ -insert คุณ วัลลภศิร ศคประเสริฐ กำลังดู การซ้อมการแสดง	พอได้หุ่นมาแล้วเรามีบทกลอนกันแล้ว เราก็ต้อง เอามาเล่นกันหละ ที่ต่องก็เป็นผู้กำกับ
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์	เป็นผู้กำกับใหญ่เลย คอยดูว่า ยืนตรงนี้ หรือ ตรงไหนถึงจะสวย เหมือนที่ต่องจัด คอมโพส วาดภาพ ดังนั้นหุ่นตะเลงพ่ายของอาจารย์ เวลาดู 'ไกลๆ...มันคือภาพวาด เลข ทั้งสี่ทั้งการจัดคนไป ยืน ทั้งทหารเอกทหารเลว การจัดคนไปยืน ตัวเอก จะวางตำแหน่งได้ดี ตั้งแต่เริ่ม ที่ต่องจะคอยบอก ว่าตรงนี้โลงไปไม่ดี เออคนมายืน เอาธงมาปัก

ภาพ	เสียง
<p>-insert คุณสุธี นุतालย์</p> <p>-สัมภาษณ์ คุณสุธี นุतालย์</p> <p>-insert การเซ็ดหุ่น คุณสุธี นุतालย์</p>	<p>เริ่มแรกๆเลขก็มันจะมี..ก่อนหน้านั้นเคยจับหุ่นมาพอสมควร แต่พอมาอยู่ที่นี้เริ่มศูนย์หมดเลย เริ่มใหม่หมดเลย คืออาจารย์ก็ลองดู อาจารย์เค้าจะรู้ว่าคนนี้เซ็ดยังไง อ่าวพอคนนี้เริ่มรำสวยก็ตัวนาง คนนี้รำสง่าก็ตัวพระอาจารย์กับพี่ต้องจะช่วยกันเลือก ถ้าพูดถึงพี่ต้อง พี่ต้องก็เป็นครูที่น่ารักมากๆ เลขครับ คือแกพร้อมที่จะให้ให้ทุกอย่างเดี๋ยว ถามอะไรแกไม่ค่อยปิดบัง เทคนิคอะไรหลายๆอย่างก็ได้จากพี่ต้อง ชักดาบ ต่อสู้ ได้จากพี่ต้องทั้งนั้น</p>
<p>-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์</p>	<p>นอกจากเป็นผู้กำกับ พี่ต้องก็พากย์เสียงด้วย คือทำทุกอย่างเลข พี่ต้องจะเป็นผู้ให้เสียงพระมหาอุปราช ไท่มว่าจะดีไก่อ้นข้าง พระมหาอุปราช ออกอริยาบถอะไรก็ตาม พี่ต้องจะเป็นคนให้เสียง</p>
<p>-insert ครูวัลลภสิทธิ์ กำลังพากย์เสียง</p>	
<p>-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์</p> <p>-insert ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ ตีกลอง</p>	<p>เรื่องดนตรีไทย พี่ต้องเป็นลูกศิษย์ ของครูบุญยงค์ บุญยัง เกตุคง การเข้าตีต่างๆ ต้องลั่นกลองรบ พี่ต้องก็ตีกลองด้วย</p>
<p>-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์</p> <p>-insert ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ กำลังทำงาน</p>	<p>ปัญหาต้องใช้คำว่า หุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย ไม่ใช่ว่าพอคิดจะทำปี๊ทุกอย่างจะเป็นไปได้หมด ทุกอย่างจะเริ่มจากปัญหาาก่อน พอมีปัญหาปุ๊บถามพี่ต้อง ทุกคนจะถามพี่ต้องเลข พี่ต้องก็จะคิดได้ สักพัก ให้เวลาสักพัก ก็จะ จับได้ละ</p>
<p>-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์</p> <p>-insert การแสดงหุ่นกระบอก ฉากที่มีการเซ็ดหุ่นบนหลังช้าง</p>	<p>ช้าง อย่างช้างเนี่ยด้วยความที่ หุ่นช้างอยู่สูงมาก คนเซ็ดปกติคือ จับหุ่นกระบอกเลข แล้วเซ็ด จับตะเกียบสองข้าง ก็เซ็ดได้เลย แต่ด้วยความที่ช้างมันอยู่ข้างบน คนจะไปเซ็ดยังไง จะเอาคนเนี่ยขึ้นไปเหยียบบนช้างแล้วเซ็ดหรือ ถ้าคนไปเหยียบ</p>

ภาพ	เสียง
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ -insert การแสดงหุ่นกระบอก ฉากที่มีการ เชิดหุ่นบนหลังช้าง	บนช้างแล้วเชิดเนี่ย คนก็จะเห็นมุมเดียวช้างไม่ สามารถที่จะหมุนได้ ไม่งั้นก็จะเห็นคนเชิด จะทำ ยังไง ที่ต้องก็คิดกลไกที่ขึ้นไปเชิดบนช้าง จะต่อ ไม่ จะต่อยังไงอีกให้เชิดได้สะดวก
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ -insertฉากและซซิลปะแขนงต่างๆ	หุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย ไม่ได้เป็นเพียงแต่หุ่นกระบอก เพราะมีการรวมศิลปะ ทั้ง จิตรกรรม ทัศนศิลป์ ดนตรีไทย การปัก หลายด้านเลย
-สัมภาษณ์ คุณ คณีย์ อิ่มสุวรรณวิทยา -insert ครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐ กำลัง ทำงาน	ที่ต้องเนี่ยก็ถือว่าเป็นเฟื่อง เป็นมันสมอง ใน เครื่องจักรที่สำคัญที่จะทำให้งานตะเลงพ่ายเนี่ย มันเดินไปได้ ถ้าขาดที่ต้อง งานก็เดิน ไม่ได้
-สัมภาษณ์ คุณ กฤษ ภูระหงษ์ -insert ภาพครูวัลลภสิทธ์ สดประเสริฐ	หุ่นตะเลงพ่าย มีปัญหาทำให้บคืด เพื่อการพัฒนา หุ่น ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เสมอ โดยมีที่ต้องเนี่ย คอย แก้ปัญหาให้ ถือได้ว่า ผ่านพ้นทุกอย่างได้ ก็เพราะ ที่ต้องเนี่ยแหละ
ปิดเรื่อง	

ผู้วิจัยได้ตัดต่อการเล่าเรื่องโดยเข้าสู่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทีละคน แล้วจึงแทรกภาพเคลื่อนไหวอธิบายประเด็นก่อน แต่ในการตัดต่อครั้งแรกนี้ ผู้วิจัยขาดการเกริ่นนำ ผู้ถูกสัมภาษณ์ และรวมถึงการใช้ภาพแทรก(Insert)ต่าง ๆ นั้นยังเล่าเรื่องได้ไม่ลืพล เช่น มีการแทรกภาพผู้ถูกสัมภาษณ์นานเกินความจำเป็นสร้างความอึดอัดแก่ผู้ชม การใส่ภาพ Insert ผิดประเด็นและไม่สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ที่กำลังกล่าวถึงอยู่ ผู้วิจัยจึงแก้ไขในการตัดต่อครั้งที่สอง ดังนี้

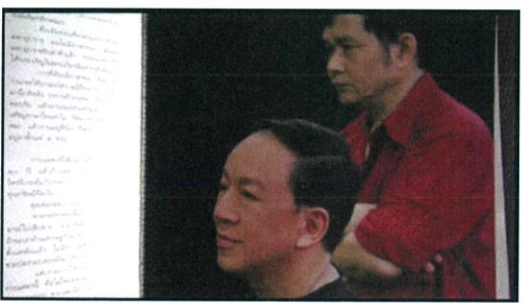
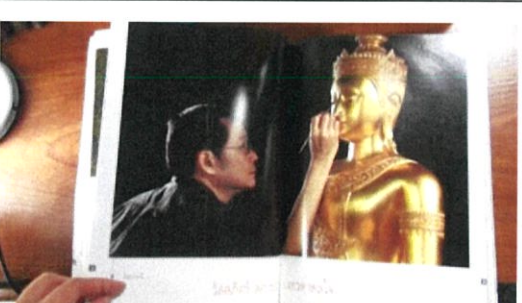

ตัดต่อขั้นสมบูรณ์ (Final Draft)

ผู้วิจัยได้แก้ไขการตัดต่ออีกครั้ง โดยเรียงลำดับภาพแทรก(Insert)ให้อธิบายบทสัมภาษณ์มากขึ้น รวมถึงเก็บรายละเอียดในฉากที่เข้าสู่ผู้สัมภาษณ์แต่ละคน โดยใส่เหตุการณ์อธิบายคุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์ ความยาวคนละไม่เกิน 10 วินาที ไว้ก่อนหน้าการเข้าสู่บทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมภาพตัวอย่างจาก Footage แต่ละ Shot คือ ตารางการตัดต่อภาพ และตารางการตัดต่อเสียง ดังนี้

ตารางที่ 3 การตัดต่อภาพ ชั้นสมบูรณ์ (Final Draft)

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
1		ตัวอักษร รายละเอียดวิทยานิพนธ์
2		(Fade in) ตราประจำสถาบัน (Fade out)
3		(Montage) (Fade in)นักแสดงทั้งหมดออกมาไหว้พระประธาน
4		อาจารย์จักรพันธุ์ไหว้ครู

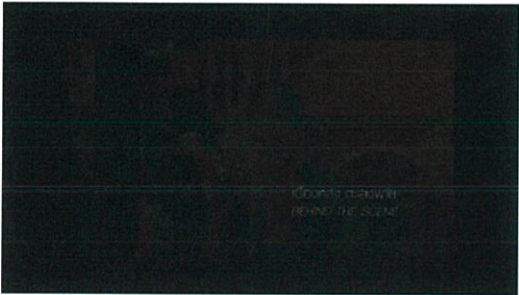

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
5		ฉากการแสดง ที่พระยาเกียรติ พระยารามกำลังร้ายรำ
6		ฉากการแสดง “ขกดีเมืองคัง” พระมหาอุปราชกำลังร้ายรำ
7		ฉากการแสดง “ระบำพม่า”
8		(Montage) นิตยสาร พลอยแกมเพชร หน้าปกรูป หุ่นกระบอกตะเลงพ่าย
9		(Montage) หน้าปกนิตยสาร พลอยแกมเพชร หุ่นกระบอก มีตัวอักษรท้ายปกพิมพ์ว่า “ตะเลงพ่าย”

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
10		(Montage) เปิดนิตยสาร พบรูป อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต
11		(Montage) มีตัวอักษรพิมพ์ท้ายหน้า ว่า “จักรพันธ์ โปษยกฤต ตะเลงพ่าย... โกสวันเป็นจริง”
12		(Montage) ภาพ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต และครูวัลลภิศร์ สด ประเสริฐ อยู่เบื้องหลัง
13		(Montage) ภาพในนิตยสาร คอลัมน์ ของ ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ
14		(Montage) ภาพในนิตยสาร ครูวัลล ภิศร์ กำลังทำหุ่นกระบอกในมุมมองต่างๆ

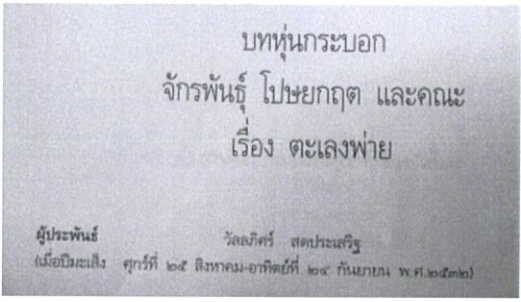
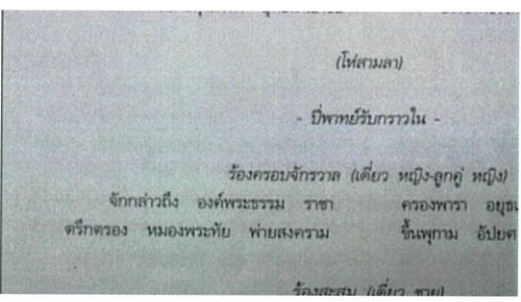

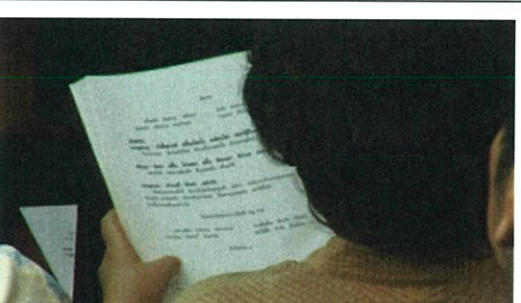

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
15		(Montage) ภาพในปกนิตยสารพลอยแกมเพชร ครูวัลลภศิร กับ หุ่นพระมหาอุปราช
16		ครูวัลลภศิร สดประเสริฐกำลังให้สัมภาษณ์ -ขึ้น Caption ชื่อ วัลลภศิร สดประเสริฐ (ต้อง)
17		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐกำลังเขียนงานบนโต๊ะ
18		(Insert) หนังสือต้นฉบับ บทตะเลงพาย
19		ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ให้สัมภาษณ์

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
20		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก หุ่นพระนเรศวร กับ พระมหาอุปราช
21		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก หุ่นพระมหาอุปราช กับนักจิงหน่อง
22		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉากตีไก่
23		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก พระมหาอุปราชตรวจพล
24		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก นิมิตรสู้กับจระเข้

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
25		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอกพระมหาอุปราช ฉาก พระมหาอุปราชตรวจพล
26		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ท້องพระโรงพม่า
27		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ช้างตกมัน(ช้างเมา)
28		(Montage) การซ้อมการแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ชนช้างยุทธหัตถี
29		(Montage) การซ้อมการแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ตระมงคล

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
30		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก พระนเรศวรเทน้ำ ฉาก ประกาศ อิสรภาพ (Fade out)
31		(Fade in) ขึ้น Titleของเรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย Behind the scene” (Fade Black)
32		รศ. นพมาศแววหงษ์ กำลังประกาศ กฎระเบียบแก่ผู้เข้าชมการแสดง
33		รศ.นพมาศแววหงษ์ ขึ้นชมการซ้อม
34		รศ.นพมาศ แววหงษ์ ขึ้นอยู่หลังม่าน การแสดง -ขึ้นCaption ชื่อ “นพมาศ แววหงษ์ ผู้ กำกับเวที”

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
35		มุมมองจากหลังม่านมองผ่าน ไปยัง การแสดงหน้าเวที
36		รศ.นพมาศ แวหงส์ กำลังเปิดม่านดู
37		รศ.นพมาศ กำลังพูดคุยกับผู้ร่วมงาน หลังจาก
38		รศ.นพมาศ แวหงส์ ให้สัมภาษณ์
39		(Insert) ภาพจากหนังสือ บทประพันธ์ หุ่นกระบอกตะเลงฟ้า

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
40	 <p>บทหุ่นกระบอก จักรพันธ์ โปษยกฤต และคณะ เรื่อง ตะเลงพ่าย</p> <p>ผู้ประพันธ์ (เมื่อมีมะลิถึง สุภาวดี ๒๕ สิงหาคม-อาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๒)</p> <p>ผู้กำกับ วัลลภศิริ สดประเสริฐ</p>	(Insert) ผู้ประพันธ์บทหุ่นกระบอก ตะเลงพ่ายคือ ครูวัลลภศิริ สดประเสริฐ
41	 <p>(ให้ตามลา)</p> <p>- มีพายุวิบกรวณใน -</p> <p>เรื่องครอบครัวจ้าววาท (เดี่ยว หญิง-ลูกคู่ หญิง)</p> <p>จักรกล่าวถึง องค์พระธรรม ราชชา ครองพรา อนุช ตริภคทอง หมองพระทัย พ่ายสงคราม ขึ้นเพดาน อัปยศ</p> <p>เรื่องตะเลงพ่าย (เดี่ยว ชาย)</p>	(Insert) ตัวอย่างบทประพันธ์ หุ่นกระบอกตะเลงพ่าย
42		(Insert) ทีมนักร้อง กำลังซ้อมร้องตามบทประพันธ์
43		(Insert) ผู้ชมการแสดง กำลังอ่านบทประพันธ์ประกอบการชมการแสดง
44		(Insert) ผู้ชมการแสดง กำลังอ่านบทประพันธ์ประกอบการชมการแสดง

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
50		<p>การแสดงฉาก ท้องพระโรงพม่า คุณ ดนัย อิ่มสุวรรณวิทยา กำลังเซ็คหุ่นตัวพม่า</p>
51		<p>ภาพนิ่ง เล่มวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหุ่นกระบอกของ จักรพันธ์ุ โปษยกฤต: กรณีศึกษาหุ่นกระบอกชุดสามก๊ก และหุ่นกระบอกชุดตะเลงพ่าย”</p>
52		<p>ภาพนิ่ง คุณ ดนัย อิ่มสุวรรณวิทยา ถ่ายรูปกับ ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ</p>
53		<p>คุณ ดนัย อิ่มสุวรรณ พุดคุยกับ ครู วัลลภศิร สดประเสริฐ</p>
54		<p>คุณ ดนัย อิ่มสุวรรณวิทยา ให้ สัมภาษณ์</p>

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
55		(Insert)การแสดงหุ่นกระบอก หุ่นพระมหาอุปราชกับ หุ่นพระนเรศวร
56		(Insert)การแสดงหุ่นกระบอก ฉากตีไก่ หุ่นกระบอก ไก่กำลังเข้าตีกัน
57		(Insert)การแสดงหุ่นกระบอก หุ่นพระนเรศวรและพระเอกาทศรถ
58		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอก ฉากพระสุพรรณขึ้นวอ หุ่นกระบอกนางพระสุภรรณกัลยา
59		คุณ คณัฏ อิมสุวรรณ ให้สัมภาษณ์

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
60		<p>การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก พระ สุพรรณขึ้นวอ หุ่นกระบอกเหล่า เทวดานางฟ้ากำลังรำรำ</p>
61		<p>การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ตระมกค คุณกฤษ ภูระหงษ์ กำลังซ้อมรำ</p>
62		<p>คุณกฤษ ภูระหงษ์กำลังจัดเรียงหุ่น กระบอก เพื่อการเชิดในฉากต่อไป</p>
63		<p>การแสดงหุ่นกระบอก คุณ กฤษ ภูระหงษ์ กำลังเชิดหุ่น จระเข้</p>
64		<p>คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์</p>

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
65		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังตรวจสอบความเรียบร้อยของหุ่นกระบอก
66		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังขัดหน้าหุ่นกระบอก
67		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังขัดส่วนประกอบของหุ่น
68		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังชี้แนะ แก่ทีมงานให้กับช่างประดิษฐ์ (เฉลิมเกียรติ นั้รักย์สินธุ์)
69		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ ตรวจสอบลายสำหรับทำการปัก กับ ช่างปัก(คุณมาลัย คำอำรรักษา)

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
70		(Insert) ครูวัลลภศิริ สดประเสริฐ กำลังชี้แนะข้อบกพร่องในการปักบางส่วน กับ ช่างปัก(คุณมาลัย คำอ้ายรักษา)
71		(Insert) ครูวัลลภศิริ สดประเสริฐ ตรวจสอบความคลาดการปักของหุ่น
72		คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ต่อไป
73		(Insert) กระบวนการประดิษฐ์หัวหุ่นในขั้นตอนการแปะกระดาษสา
74		(Insert) กระบวนการเขียนหน้าหุ่น ในขั้นตอนการทำดวงตา

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
75		(Insert) ช่างปักเครื่องแต่งกายหุ่นกำลังเย็บปาก
76		(Insert) ช่างปักเครื่องแต่งกายหุ่นกำลังเย็บปาก
77		(Dissolve)(Pan) การแสดงหุ่นกระบอก ฉากนางระบำ กำลังจับมือรำรำ
78		มือหุ่นกระบอก ชนิด จับนิ้วได้ กำลังจับนิ้ว คลายนิ้ว
79		มือหุ่นกระบอกชนิดทำได้ กำลังกำมือ คลายมือ

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
80		โต๊ะทำงานของคุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ กับ ชิ้นส่วนหนึ่งของการประดิษฐ์ มือหุ่น
81		คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ กำลังขัดส่วนประกอบนิ้วมือของหุ่น ให้เรียบ
82		คุณเฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ กำลังนั่งทำงานที่โต๊ะทำงาน
83		เผยเบื้องหน้า คุณเฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ ที่กำลังทำงาน -ชิ้น Caption ชื่อ “เฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ ช่างฝีมือประจำมูลนิธิ”
84		คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธุ์ กำลังประกอบชิ้นส่วนนิ้วมือของหุ่น

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
85		คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธู ให้สัมภาษณ์
86		(Insert)คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธู กำลังตกแต่งชิ้นส่วนนิ้วมือของหุ่นในมุมมองที่ใกล้ขึ้น
87		(Insert)คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธู กำลังตกแต่งชิ้นส่วนนิ้วมือของหุ่นในมุมมอง ECU
88		(Insert)คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธู กำลังตกแต่งชิ้นส่วนนิ้วมือของหุ่น
89		(Insert)คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักสันธู กำลังประกอบชิ้นส่วนของมือหุ่น

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
90		คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักษ์สินธุ์ ให้สัมภาษณ์
91		(Insert)คุณ เฉลิมเกียรติ นักรักษ์สินธุ์ กำลังตกแต่งชิ้นส่วนนิ้วมือของหุ่นในมุมมองที่ใกล้ขึ้น
92		(Dissolve)การแสดงหุ่นกระบอก พระมหาอุปราช และ มังจาปโร
93		เครื่องแต่งกายของหุ่นกระบอก มังจาปโร
94		คุณ มาลัย คำอำรักษา กำลังเย็บเครื่องแต่งกายของหุ่นกระบอก

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
95		<p>คุณมาลัย คำอำรรักษา กำลังเขียนเครื่องแต่งกายของหุ่นกระบอก คือ หมวกของหุ่นกระบอก</p> <p>-ชิ้น Caption ชื่อ “มาลัย คำอำรรักษา” ช่างฝีมือประจํามูลนิธิ</p>
96		<p>คุณ มาลัย คำอำรรักษา กำลัง เขียนปักเสื้อของหุ่นกระบอก</p>
97		<p>คุณ มาลัย คำอำรรักษา กำลัง เขียนปักเสื้อของหุ่นกระบอก</p>
98		<p>คุณ มาลัย คำอำรรักษา ให้สัมภาษณ์</p>
99		<p>(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ ศตประเสริฐ ตรวจสอบละเอียดของงานปัก คุณมาลัย คำอำรรักษา</p>

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
100		<p>(Insert) ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ กำลังเขียนลวดลายไทย ที่ใช้ในการเย็บปักเครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก ที่ได้ทำงานของตนเอง</p>
101		<p>(Insert) ภาพเขียนออกแบบลวดลายที่ใช้ในการเย็บปักเครื่องแต่งกาย โดย ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ</p>
102		<p>(Insert) ภาพเขียนออกแบบลวดลายที่ใช้ในการเย็บปักเครื่องแต่งกาย โดย ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ</p>
103		<p>(Insert) ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ กำลังตรวจแบบหมวก จากการเย็บปักของ คุณมาลัย คำอำรรักษา</p>
104		<p>(Insert) คุณมาลัย คำอำรรักษา เย็บปักเครื่องแต่งกายของหุ่นเพิ่มเติม</p>

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
105		(Insert) ภาพขนาดใกล้ ของคุณมาลัย คำอำัยรักษา เย็บปักเครื่องแต่งกายของหุ่น(Fade black)
106		(Till Down) อาจารย์จักรพันธ์ ไปชยกฤต และคณะ กำลังพูดคุยกันหลังซ้อมการแสดง
107		คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับครูวัลลภศิร สดประเสริฐ เป็นผู้กำกับ
108		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กำลังขึ้นตรวจการซ้อมหุ่นกระบอกฉากไหว้ครู
109		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กำลังขึ้นตรวจการซ้อมหุ่นกระบอกฉากไหว้ครู

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
110		(Insert) ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ กำลังแนะนำเสริมการรำรำ อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต
111		(Insert) ครูวัลลภศิร ศคประเสริฐ กำลังขึ้นตรวจการซ้อมหุ่นกระบอกฉาก นิमितสู้กับระเชี
112		คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์
113		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ ขบวนนางฟ้ากำลังรำรำ
114		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ฉาก พระมหาอุปราชตรวจพล

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
115		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก ก่อนพระมหาอุปราชเคลื่อนพล
116		การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ ขบวนนางฟ้ากำลังร้ายรา
117		การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก ตีไก่ คุณ สุธิ นุดาลัย กำลังเชิดหุ่นพระมหาอุปราช
118		การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก ตีไก่ คุณ สุธิ นุดาลัย กำลังเชิดหุ่นพระมหาอุปราช
119		การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ คุณ สุธิ นุดาลัย กำลังเชิดหุ่นนางฟ้า -ขึ้นCaptionชื่อ “สุธิ นุดาลัย ผู้เชิดหุ่น”

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
120		คุณ สุธี นุคาลัย ให้สัมภาษณ์
121		(Insert) อาจารย์ จักรพันธ์ ไปชมกฤตตรวจบวนเชิดหุ่น ฉาก ท้องพระโรงพม่า
122		(Insert) อาจารย์ จักรพันธ์ ไปชมกฤตตรวจบวนรำ ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ
123		(Insert) (CU) หุ่นกระบอกตัวนาง
124		(Insert) (CU) หุ่นกระบอกตัวพระ

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
125		(Insert) อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต กำลังประชุมติชมการซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย และผู้เชิด
126		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังประชุมติชม การซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย และผู้เชิด
127		คุณ สุธี นุดาลัย ให้สัมภาษณ์ต่อ
128		คุณสุธี นุดาลัย เชิดหุ่น พระมหาอุปราชา มาก เคลื่อนทัพ โดยมีการร่ายรำช้า
129		คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
130		(Insert)หุ่นพระมหาอุปราช กำลังออก ฉาก
131		(Insert) ครูวัลลภศิรร์ สดประเสริฐ กำลังพากย์เสียง พระมหาอุปราช
132		(Insert) พระมหาอุปราชออกฉาก ดีโก้
133		(Insert) พระมหาอุปราช ออกฉาก ยุทธหัตถี อยู่หลังช้าง
134		(Insert) ครูวัลลภศิรร์ สดประเสริฐ กำลังพากย์เสียง พระมหาอุปราช

จาก	ภาพ	รายละเอียด
135		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกตะเลง พ่าย ฉากดีโก้ พระมหาอุปราช กำลังออกท่าทางตามเสียงพากย์ของครู วัลลภิศร์ สดประเสริฐ
136		การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก ยุทธหัตถี เป็นฉากสู้รบ
137		คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ต่อ
138		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังตีกลองทัด เพลงรบ
139		(Insert)ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังตีกลอง ม้าล้อ หรือ ล้อ โกะะ หรือ ฝ้าง

จาก	ภาพ	รายละเอียด
140		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กำลังตีกลองต็อก
141		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กำลังตีกลองต็อก
142		คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์
143		(Insert)ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ตรวจสอบความเรียบร้อยของหมวกที่ประกอบเข้ากับหัวหุ่น
144		(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ตรวจสอบความเรียบร้อยของ เครื่องแต่งกายหุ่นพระมหาอุปราช

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
145		(Insert) ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ ตรวจ ต่างหูของพระมหาอุปราช
146		(Insert) ครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ กำลังประกอบหุ่น พระมหาอุปราช
147		คุณ กฤษ ให้สัมภาษณ์ ต่อ
148		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอ ก ฉาก เจรจาก่อน ยุทธหัตถิ
149		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอ ก ฉาก เจรจาก่อน ยุทธหัตถิ หุ่นพระนเรศวร กำลังร้ายร่าอยู่บนหลังช้าง

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
150		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกลาก เจรจาก่อน ยุทธหัตถิ หุ่นพระนเรศวร กำลังร่ายรำอยู่บนหลังช้าง
151		(Insert)(Till up) คุณกฤษ ภูระหงษ์ กำลังเชิดช้าง ที่มีขนาดสูงกว่าตน
152		(Insert) การแสดงหุ่นกระบอกลาก ยุทธหัตถิ หุ่นกระบอกลากกำลังหมุน ตัวสลับเปลี่ยนฟากการสู้รบกัน
153		(Insert) คุณ มาลัย คำอำรักษา กำลัง เย็บอุปกรณ์ในการเชิดหุ่นบนหลังช้าง
154		(Insert) คุณ มาลัย คำอำรักษา กำลัง เย็บอุปกรณ์ในการเชิดหุ่นบนหลังช้าง

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
155		<p>การแสดงหุ่นกระบอก ตอน เลิกทัพ ข้างฝ่ายพระมหาอุปราช นำพระศพ กลับคืนนคร</p>
156		<p>คุณกฤษ ภูระหงษ์ให้สัมภาษณ์</p>
157		<p>(Insert) ฉากวังพม่า ใช้ในการ ประกอบการแสดงหุ่นกระบอก</p>
158		<p>(Insert) ฉายละเอียดฉากวังพม่า ใช้ใน การประกอบการแสดงหุ่นกระบอก</p>
159		<p>(Insert) คณะผู้บรรเลงดนตรี</p>

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
160		(Insert) คณะผู้บรรเลงดนตรี
161		(Insert) การปักลวดลายลงบนผ้า
162		คุณคณัฏ อิมสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์
163		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังเก็บรายละเอียดของหุ่นกระบอก
164		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังเก็บรายละเอียดของหุ่นกระบอก

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
165		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังขึ้นอะบوابพร้อมในชิ้นงาน
166		คุณ ดนัย อิมสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์
167		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังตีกลอง
168		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังพากย์เสียง
169		(Insert) ครูวัลลภิศร์ สดประเสริฐ กำลังแกะลายละเอียดของลาย

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
170		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังเก็บรายละเอียดของลาย
171		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังประกอบหุ่นกระบอก
172		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังเทียบเครื่องแต่งกายกับหุ่น กระบอก
173		(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ กำลังตรวจรายละเอียดหุ่นกระบอก
174		(insert) หุ่น พระมหาอุปราชา

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
175		(Montage) หุ่นพระมหาอุปราช กำลังร้ายรำ
176		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอกฉาก ท้องพระโรงพม่า
177		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอกฉาก ตีโก้ พระมหาอุปราชถูกพระนเรศวรแย่งดาบ
178		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอกฉาก ตีโก้ พระมหาอุปราชถูกพระนเรศวรแย่งดาบ
179		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอกฉาก พบมหาเถรคันฉ่อง พระนเรศวรกราบมหาเถรคันฉ่อง

ฉาก	ภาพ	รายละเอียด
180		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ ที่กำลังร้ายรำ อ้อลา
181		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ ขณะอยู่บน วอเตรียมเดินทางไปหงสา
182		(Montage) การแสดงหุ่นกระบอก ฉาก พระสุพรรณขึ้นวอ เหล่าขบวน นางฟ้าส่งเสด็จพระสุพรรณกัลยา (Fade black)
183		-End Credit

ตารางที่ 4 การตัดต่อเสียง ชั้นสมบูรณ์ (Final Draft)

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
1	ตัวอักษร รายละเอียดวิทยานิพนธ์	ไม่มีเสียง
2	(Fade In) ตราประจำสถาบัน (Fade Out)	ไม่มีเสียง
3-7	(Montage Sequence) การแสดงหุ่น กระบอกตะเลงฟ้าย ฉาก 3-7	(Fade In) เพลงบรรเลงประกอบ (เพลงประกอบการแสดงหุ่นกระบอก ตะเลงฟ้าย)
8-15	(Montage Sequence) แนะนำอาจารย์ จักร พันธุ์ โปษยกฤต จากหนังสือ พลอยแกม เพชร และ ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ฉาก 8-15	เพลงบรรเลงประกอบ (เพลง ประกอบการแสดงหุ่นกระบอกตะเลง ฟ้าย) (Fade In) เสียงสัมภาษณ์
16	ครูวัลลภศิร สดประเสริฐกำลังให้สัมภาษณ์ -ขึ้น Caption ชื่อ วัลลภศิร สดประเสริฐ (ต้อง)	-เสียงสัมภาษณ์- ทำหุ่นตะเลงฟ้ายเนี่ย จำไก่อ่ ประยงค์ กิจนิเทศ คนตีตะโพน แก่ก็บอก...
17	(Insert) ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ กำลัง เขียนงานบน โต้ะ	พ่อต้อง ทำเรื่องตะเลงฟ้ายสิ ผมก็ เอ๊ย เออ...เราสิมเรื่องนี้ไปถนัดเลย
18	(Insert) หนังสือต้นฉบับ บทตะเลงฟ้าย	เราก็ เคารพสมเด็จพระนเรศวรอยู่
19	ครูวัลลภศิร สดประเสริฐ ให้สัมภาษณ์	และประวัติศาสตร์ช่วงนี้เป็นช่วงที่เรา ชอบ ผมก็เออ ได้แรงบันดาลใจ ผมก็ เออ เออ รีบค้นคว้า รีบแต่ง รีบทำ....
20-31	(Montage Sequence) การแสดงหุ่นกระบอก ก่อนจะเข้าเรื่อง (ตามตารางภาพการตัดต่อ ตั้งแต่ ฉากที่ 20-30)	เพลงบรรเลงประกอบ
32-37	(Intro) กรีนภาพแนะนำ รศ.นพมาศ แว หงส์ ว่าเป็นผู้กำกับเวที	เพลงประกอบ (Fade In) เสียงสัมภาษณ์

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
38	รศ.นพมาศ แวหวงส์ ให้สัมภาษณ์	ก็ในแง่ของ...บทละครเนี่ย ก็เป็นบทละครที่ การวางพลอตการอะไรเนี่ย คีมาก..คือ อาจารย์ก็ักฤทธิ์ ปราโมชเนี่ย บอก โอโฮ กวีที่เป็นแบบนี้ ที่แต่งได้แบบนี้ หาได้ยากมากคือเป็นแบบกวีโบราณ สมัยก่อนคือความยาวที่เล่นเนี่ย ทั้งหมด เกือบสี่ชั่วโมง แฮ้อ...ทำไมยาวจัง ใครๆหลายคนก็รู้สึก แต่ลองไปดูแล้ว วิธีการ...อันนี้ไม่ได้พูดถึงความสามารถทางภาษาเฉยๆ แต่วิธีการเล่าเรื่อง หรืออะไรเนี่ย...มันกระชับมาก...คืออะไรที่เรียกว่าไม่จำเป็น..หรือว่านอกเรื่องนั้น..ไม่มี
39-45	(Insert) การ ประพันธ์บทของครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ฉาก 39-45	
46	รศ.นพมาศ แวหวงส์ ให้สัมภาษณ์	
47-48	ตัวอย่างบทประพันธ์ หุ่นกระบอกตะเลงพ่าย	-เพลงจากบทประพันธ์ในภาพ- “จำจกคิด ผ่อนปรน ให้พันทาส.....”
49	(Dissolve) ภาพการแสดงหุ่นกระบอก ตะเลงพ่าย ฉาก ท้องพระโรงไทย	
50	ภาพการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย ฉาก ท้องพระโรงพม่า	
51-53	(Intro) เกิ่นภาพแนะนำ คุณ คณั อิม สุวรรณวิทยา เป็นผู้เคยศึกษาวิจัย วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายมาก่อน	สนใจหุ่นของอาจารย์ เป็นจุดเริ่มต้น ในการทำวิทยานิพนธ์...เรื่อง การพัฒนาหุ่นกระบอก เรื่อง สามก๊ก สู่ หุ่นตะเลงพ่าย เป็นกรณีศึกษา
54	คุณ คณั อิมสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์	หุ่นตะเลงพ่ายมีส่วนประกอบเยอะ ใช้ของจริง ใช้ภูมิปัญญาจริง มันมีความ สลับซับซ้อนมากกว่า ทำไมต้องใช้ของจริง อาจารย์มีเพชร มีพลอยเยอะ เพราะอาจารย์ไม่ใช่
55-58	(insert) เกี่ยวกับเครื่องประดับบนตัวหุ่นที่ สวยงาม ฉาก 55-58	
59	คุณ คณั อิมสุวรรณ ให้สัมภาษณ์	

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
59	คุณ คณัฏ อิมสุวรรณ ให้สัมภาษณ์	เครื่องประดับอาจารย์เลขเอามาใส่ใน หุ่น เป็นเครื่องประดับ เพราะฉะนั้น หุ่นจึงมาความพิเศษ มันมีความ สมบูรณ์แบบ มีความงามจริงๆ
60-63	(Intro) กรีนภาพแนะนำ คุณกฤษฎ ภูระหงษ์ ว่าเป็นผู้เซ็หุ่น 61-63	เพลงประกอบ
64	คุณกฤษฎ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์	ถ้าพูดถึง ใ้ดับทกลอนที่จะเล่นแล้ว เรา ก็ต้องมีหุ่น พี่ต้องก็ทำหุ่นอีก หุ่นทุก ตัวเลข พี่ต้อง จัดหน้าเอง หล่อกระบัง หุ่นเอง เป็นคนควบคุมคอยบอกว่า จะ เย็บสวดลายลายไทยอะไรเนี่ย พี่ต้อง เย็บเป็นหมด แต่ด้วยที่หุ่นในคณะมี เยอะมาก ก็ต้องแบ่งไปให้ลูกหลายๆ คนในบ้านอาจารย์ทำ ก็มีฝ่ายทำหน้าที่ หุ่นบ้าง ทำเสื้อ ทำสไบหุ่นบ้าง หรือ แม้กระทั่งมือจีบ
65-71	(Insert) การทำงานของครูวัลลภสิทธ์ สด ประเสริฐ ฉาก 65-71	
72	คุณกฤษฎ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ต่อไป	
73-76	(Insert) ภาพเกี่ยวกับการทำหุ่นกระบอก แผนกต่างๆ ฉาก73-76	
77-84	(Intro) แนะนำ คุณ เฉลิมเกียรติ นั้รักษ์ สินธุ์ ว่าเป็นช่างประดิษฐ์มือหุ่นกระบอก ฉาก 77-84	เพลงประกอบ
85	คุณ เฉลิมเกียรติ นั้รักษ์สินธุ์ ให้สัมภาษณ์	ในระบบการทำงานของมือจริงๆอา ต้องเป็นคนคิด เป็นผู้คิด อาต้องจะ มีไอเดียอยู่แล้ว ซึ่งคนที่มาต่อยอดก็ คือเรา ก็ต้องมีการปรึกษากัน ตลอดเวลา ว่า องศาที่มันกลับมาได้ ไหม หรือว่าต้องอีกนิด
86-89	(Insert) ภาพการทำงานของคุณ เฉลิม เกียรติ นั้รักษ์สินธุ์ ฉาก86-89	
90-91	คุณ เฉลิมเกียรติ นั้รักษ์สินธุ์ ให้สัมภาษณ์	
92-97	(Intro)แนะนำ คุณ มาลัย คำอ้ายรักษา	เพลงประกอบ

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
98	คุณ มาลัย คำอำริรักษา ให้สัมภาษณ์	เวลาวางลาย พี่ต๋องก็เป็นคนช่วยคุณ
99-105	(Insert) ภาพการทำงานของครูวัลลภศิษฐ์ สด ประเสริฐ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแต่งกายหุ่น ฉาก 99-105	บางอย่างพี่ต๋องก็ออกแบบ พี่ต๋องก็ ต้องมาดูลายนี้ ทำอย่างไรไปอย่างไร แล้วพี่ก็เป็นคนปัก
106	(Till Down) อาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต และคณะ กำลังพูดคุยกันหลังซ้อมการ แสดง	เพลงประกอบ
107	คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับ ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ	พอได้หุ่นมาแล้วเรามีบทลอนกัน แล้ว เราก็ต้องเอามาเล่นกันละ พี่ต๋องก็
108-111	(Insert) ครูวัลลภศิษฐ์ ดูการซ้อมหุ่น108-111	เป็นผู้กำกับ เป็นผู้กำกับใหญ่เลย คอย ดูว่า ขึ้นตรงนี้ หรือตรงไหนถึงจะสวย
112	คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับ ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ	เหมือนพี่ต๋องจัดคอมโพสวาดภาพ ดังนั้นหุ่นตะเลงพ่ายของอาจารย์ เวลา ดูไกลๆ...มันคือภาพวาดเลย ทั้งสี่ทั้ง
113-116	(Insert) การแสดงหุ่นตะเลงพ่ายมุมกว้าง 113-116	การจัดคนไปยืน ทั้งทหารเอกทหาร เลว การจัดคนไปยืน ตัวเอกจะวาง ตำแหน่งได้ดี ตั้งแต่เริ่ม พี่ต๋องจะคอย บอก ว่าตรงนี้โค้งไปไม่ดี เอาคนมาขึ้น เอาธงมาปัก
117-119	(Intro)แนะนำ คุณ สุธี นุตาลัย เป็นผู้ เชิดหุ่น	เพลงประกอบ
120	คุณ สุธี นุตาลัย ให้สัมภาษณ์	เริ่มแรกๆเลยก็มันจะมี..ก่อนหน้านี้เคย
121-126	(Insert) อาจารย์ตรวจหุ่นและภาพตามบท สัมภาษณ์ต่างๆ 121-126	จับหุ่นมาพอสมควร แต่พอมายู่นี้ เริ่มศูนย์หมดเลย เริ่มใหม่หมดเลย คือ
127	คุณ สุธี นุตาลัย ให้สัมภาษณ์	อาจารย์ก็ลองดู อาจารย์เค้าจะรู้ว่าคนนี้ เชิดยังไง อ้าวพอลคนเริ่มรำสวยก็ตัว
128	คุณ สุธี นุตาลัย เชิดหุ่น พระมหาอุปราช	นาง คนนี้รำสง่าก็ตัวพระ อาจารย์

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
128	ฉาก เคลื่อนทัพ โดยมีกร่ำกรำง้าว	กับพีต้องจะช่วยกันเลือก ถ้าพูดถึงพีต้อง พีต้องก็เป็นครูที่น่ารักมากๆเลย ครับ คือแกพร้อมที่จะให้...ให้ทุกอย่าง เดียว ถามอะไรแกไม่ค่อยปิดบัง เทคนิคอะไรหลายๆอย่างก็ได้จากพี ต้อง ชักดาบ ต่อสู้ ได้จากพีต้องทั้งนั้น
129	คุณกฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์	นอกจากเป็นผู้กำกับ พีต้องก็พากย์เสียงด้วย คือทำทุกอย่างเลย พีต้องจะเป็นผู้ให้เสียงพระมหาอุปราช ไม่ว่าจะใครกันบ้าง พระมหาอุปราชออกอิริยาบถอะไรก็ตาม พีต้องจะเป็นคนให้เสียง
130-133	(Insert) เกี่ยวกับพระมหาอุปราชในฉากต่างๆ ฉาก 130-133	
134	(Insert) ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ กำลังพากย์เสียง พระมหาอุปราช	ตัวอย่างเสียงพากย์ของครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ
135	(Insert) การแสดงหุ่นกระบอบตะเลงพ่าย ฉากตีไก่ พระมหาอุปราช กำลังออกท่าทางตามเสียงพากย์ของครู วัลลภสิริ สดประเสริฐ	
136	การแสดงหุ่นกระบอบ ฉาก ยุทธหัตถิ เป็นฉากสู้รบ	เสียงบรรยากาศจริง
137	คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์ต่อ	การเข้าตีต่างๆ ต้องลั่นกลองรบ พีต้องก็ตีกลองด้วย
138-141	(Insert) ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ตีกลองชนิดต่างๆ ฉาก138-141	เสียงบรรยากาศจริง
142	คุณ กฤษ ภูระหงษ์ ให้สัมภาษณ์	ปัญหาต้องใช้คำว่า หุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
143-146	(Insert) ประมวลภาพการทำงานครูวัลลภ ภิกษุ สดประเสริฐ 143-146	ไม่ใช่ว่า พอลคิดจะทำปั๊บ ทุกอย่างจะ เป็นไปได้หมด ทุกอย่างจะเริ่มจาก ปัญหาก่อน พอมีปัญหาปุ๊บถามพี่ต้อง ทุกคนจะถามพี่ต้องเลย พี่ต้องก็จะคิด ได้สักพัก ให้ความเวลาสักพัก ก็จะจับได้ละ
147	คุณ กฤษ ภูระหงษ์ให้สัมภาษณ์	ข้าง อย่างข้างเนี่ยด้วยความที่ หุ่นข้าง อยู่สูงมาก คนเข็ดปกคคือ จับหุ่น กระบอกเลย แล้วเข็ด จับตะเกียบสอง ข้าง ก็เข็ดได้เลย แต่ด้วยความที่ข้าง มันอยู่ข้างบน คนจะไปเข็ดยังไง จะ เอาคนเนี่ยขึ้นไปเหยียบบนข้างแล้ว เข็ดหรือ ถ้าคนไปเหยียบบนข้างแล้ว เข็ดเนี่ย คนก็จะเห็นมุมเคียวข้างไม่ สามารถที่จะหมุนได้ ไม่งั้นก็จะเห็น คนเข็ด จะทำยังไง พี่ต้องก็คิดกลไกที่ ขึ้นไปเข็ดบนข้าง จะต่อไม้ จะต่อ ยังไงอีกให้เข็ดได้สะดวก
148-155	(Insert) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการเข็ด หุ่นบนหลังข้าง ฉาก 148- 155	
156	คุณกฤษ ภูระหงษ์ให้สัมภาษณ์	หุ่นตะเลงพ่ายเนี่ย ไม่ได้เป็นเพียงแต่ หุ่นกระบอก เพราะมีการรวมศิลปะ ทั้ง จิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี ไทย การปัก หลายด้านเลย
157-161	(Insert) เกี่ยวกับศิลปะแขนงต่างๆในหุ่น กระบอกตะเลงพ่าย157-161	
162	คุณคณย์ อิ่มสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์	พี่ต้องเนี่ยก็ถือว่าเป็นเฟื่อง เป็น มันสมอง ในเครื่องจักรที่สำคัญที่จะ ทำให้งานตะเลงพ่ายเนี่ย มันเดินไปได้ ถ้าขาดพี่ต้อง งานก็เดินไม่ได้
163-165	(Insert) 163-165	
166	คุณ คณย์ อิ่มสุวรรณวิทยา ให้สัมภาษณ์	
167-174	(Insert) ประมวลภาพการทำงานของ ครูวัลลภภิกษุ สดประเสริฐ167-174	หุ่นตะเลงพ่าย มีปัญหาทำให้ขบคิด เพื่อการพัฒนาหุ่น ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

ลำดับ ฉาก	ภาพ	เสียง/บทสัมภาษณ์
167-174	(Insert) ประมวลภาพการทำงานของ ครูวัลลภศิษฐ์ สดประเสริฐ 167-174	เสมอ โดยมีที่ต้องเนีย คอยแก้ปัญหา ให้ ถือได้ว่า ผ่านพ้นทุกอย่างได้ ก็ เพราะ ที่ต้องเนียแหละ
175-182	(Montage Sequence) การแสดงหุ่นตะเลง พ่าย 175-182	ดนตรีประกอบ

โปรแกรมที่ใช้และการทำงาน

ในขั้นตอนการตัดต่อในโปรแกรม ผู้วิจัย ใช้ โปรแกรม Adobe Premiere Pro CS5 ในการลำดับเหตุการณ์ และขั้นตอนการทำงาน ผู้วิจัย ตัดต่อ แยกไว้เป็น ส่วนๆ คือ ส่วนแนะนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปเรื่อง สาเหตุที่ทำเช่นนี้ เพื่อป้องกันปัญหาในการสับสนด้านข้อมูลที่กำลังเรียบเรียง และ ป้องกันไม่ให้โปรแกรมทำงานหนักจนเกินไป

ภาพที่ 16 ตัวอย่างภาพ โปรแกรม Adobe Premiere Pro CS5

ภาพที่ 17 การจำแนกตัดต่อเหตุการณ์เป็นส่วนๆ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การผลิตภาพยนตร์สารคดีเรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย” ผู้วิจัยได้พบความรู้ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1.ด้านทั่วไป นักวิจัยพบว่า

1.1การวางแผนการผลิตที่รัดกุม ทำให้การดำเนินการผลิตพบอุปสรรคน้อย และพบข้อผิดพลาดน้อย

1.2เรื่องการผลิตภาพยนตร์สารคดี เป็นเรื่องที่ผู้วิจัยสนใจอยู่แล้ว ทำให้เห็นแนวทางการดำเนินการผลิตได้ครอบคลุมทุกขั้นตอน

1.3การคาดคะเนปัญหาที่จะเกิดขึ้น ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว และสามารถหลีกเลี่ยงไม่ให้พบปัญหาใหญ่

1.4กรอบเวลาที่ใช้ดำเนินการผลิตภาพยนตร์มีจำกัด ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อให้เสร็จทันกับงานที่เตรียมไว้

1.5การขออนุญาตกับมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤตไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้วิจัยสามารถวางแผนงานในขั้นตอนอื่นๆได้

1.6หลังการผลิตภาพยนตร์ ทำให้ผู้วิจัยรู้ถึงคุณค่าของศิลปกรรมของไทยเพิ่มขึ้นอีกหลายด้าน

2.ด้านการผลิตภาพยนตร์สารคดี ผู้วิจัยพบว่า

2.1การสำรวจสถานที่ก่อนตัดสินใจผลิต มีความสำคัญเป็นอันดับแรก

2.2การเขียนแผนการดำเนินการผลิตพร้อมระยะเวลา มีความสำคัญอันดับต่อมา

2.3เมื่อมีโอกาสบันทึกภาพ ต้องบันทึกภาพให้มากและหลายแบบมากพอ เพื่อป้องกันการเก็บสาระของภาพไม่ครบถ้วน

2.4เมื่อสำรวจพบว่าถ่ายภาพขาดสาระตอนใดตอนหนึ่งไป ต้องรีบกลับไปเก็บภาพที่ขาดไปนั้นโดยเร็ว

2.5กล้องบันทึกภาพต้องเตรียมให้พร้อม เลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานที่ และจำนวนใช้ให้เพียงพอ

2.6การเตรียมตัวล่วงหน้า เช่น เลือกที่ตั้งกล้อง เลือกมุมกล้อง เลือกเวลาบันทึกภาพ เขียนแผนการถ่ายทำไว้ล่วงหน้า ติดต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้า เป็นสิ่งสำคัญที่สุด

3.ด้านเนื้อหาสาระในภาพยนตร์สาระคดี เรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย” นักวิจัยพบว่า

3.1แรงจูงใจที่ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ประพันธ์เรื่องนี้ เกิดจากมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คลอใจให้นักดนตรีท่านหนึ่ง มาบอกให้ท่านประพันธ์

3.2ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ ท่านมีการค้นคว้าความรู้ทุกเรื่องก่อนที่ท่านจะลงมือเขียนวรรณกรรม

3.3งานประพันธ์ของ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ จัดเป็นวรรณกรรมที่พร้อมทุกด้าน ทั้งการใช้ภาษาไทย ความไพเราะของบทร้อยกรอง และการใช้คำที่เกิดอารมณ์ในการแสดงบทร้อยแก้ว ให้สอดคล้องกับบทร้อยกรอง การเติมภาษาพม่าลงในบทกวี ตลอดถึงการดำเนินเรื่องก็กระชับรัดกุม

3.4ด้านศิลปกรรม ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ นับว่าเป็นผู้มีความสามารถในการเขียนลายไทยได้ยอดเยี่ยม

3.5ด้านประติมากรรม ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ นับว่าเป็นครูไทยคนแรก ที่คิดประดิษฐ์กลไกพิเศษ เติมให้หุ่นกระบอกไทยมีชีวิตชีวาขึ้นเหมือนจริง เช่น กลไกบังคับมือหุ่นกลไกบังคับการเชิดหุ่นบนหลังช้าง กลไกบังคับหุ่นที่เป็นสัตว์ชนิดต่างๆ เช่น จระเข้ ช้าง ม้า กลไกบังคับให้หุ่นปล่อยควันได้ขณะสูบบุหรี่หรือกัญชา

3.6ด้านการบรรเลงดนตรี ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ เป็นครูที่บรรเลงดนตรีได้หลายชนิด ในการแสดงการซ้อมเชิดหุ่นกระบอกนี้ ท่านแสดงความสามารถในการตีกลองทัด กลองเล็ก และฉาบ ได้อย่างเร้าอารมณ์ที่สุด

3.7ด้านการพากย์ ครูวัลลภสิริ สดประเสริฐ เป็นทั้งคนพากย์ และผู้กำกับเสียงพากย์ทั้งหมด ท่านพากย์บทเจรจาของพระมหาอุปราชได้อย่างสนุกสนาน ให้ความรู้สึกชวนติดตามอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มดำเนินการแสดงจนกระทั่งจบการแสดง นอกจากนั้นยังกำกับให้ผู้พากย์คนอื่นพากย์ตามที่ท่านกำหนดไว้ด้วย ในบทพากย์บางตอนเป็นภาษาพม่า ท่านก็ออกแบบเสียงให้ผู้พากย์

ออกเสียง ปรากฏว่า ทุกครั้งที่พากย์เสียงนี้คนก็จะหัวเราะกันทั้งๆที่ไม่ใช่บทตลก คือ บทพากย์หน้า 50 บรรทัดที่ 6 “ประมาณ สิบเจ็ด สิบแปดหมื่น เห็นจะได้” เปรียบเสมือนครูวัลลภศรี สดประเสริฐ เป็นผู้กำกับเสียงพากย์อีกโสดหนึ่งด้วย

3.8 ด้านกำกับการแสดง ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ นับว่าท่านเป็นผู้อยู่เบื้องหลังของท่าทางหุ่นทุกหุ่น ตั้งแต่การเริ่มคิดออกแบบท่าทางเรื่อยไป จนถึงเป็นผู้คอยกำกับการแสดงในแต่ละครั้ง ท่านจะพิถีพิถัน คอยยืนชี้แนะอยู่ตลอดเวลา หากผิดพลาดแม้แต่เล็กน้อย ท่านก็จะบอกให้แก้ไขทันที แต่ตรงข้ามบางครั้งผู้เชิดเชิดผิด แต่หากสิ่งนั้นทำให้สวยงามขึ้น ท่านก็จะบอกให้ทำแบบผิดๆนั้นดีแล้ว เช่น ตอนที่ช้างชนกันคู่ที่สอง ช้างของมังจาปโร แม่ทัพพม่า สังเกตเวลาเชิดจะหน้าหงายเหมือนจะล้มไปด้านหลังเล็กน้อย เหตุเกิดจากครั้งหนึ่งเคยเชิดผิด ช้างหงายท้องเกือบล้มลงจริง จนกลายเป็นท่าในการเชิดแบบนี้จนถึงปัจจุบัน ก็เพราะว่าครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ท่านว่าดีแล้ว ต่อไปให้ล้มแบบนี้ นี่เป็นอัจฉริยภาพของครู

3.9 ด้านกำกับเวที ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ท่านเป็นผู้กำหนดว่า บุคคลใดจะเชิดหุ่นใด และท่านเป็นผู้กำหนดว่า ในแต่ละฉากจะให้หุ่นชนิดไหนยืนที่ตรงไหน เพื่อจะให้ภาพที่ผู้ชมรับชมนั้น สมบูรณ์สวยงามที่สุด

3.10 ด้านกำกับฉาก ครูวัลลภศรี สดประเสริฐท่านได้ออกแบบ เขียนฉากห้องพระโรงฝ่ายไทย และห้องพระโรงฝ่ายพม่าไว้อย่างวิจิตร บรรจง สวยงามเป็นที่สุด เมื่อหุ่นถูกเชิดอยู่หลังฉากอันวิจิตรนี้ ก็ทำให้ผู้ชมตามตระการตาขึ้นไปอีก นับว่าเป็นการออกแบบลายไทยไว้อย่างละเอียดลึกซึ้ง นอกจากนั้นฉากห้องพระโรงพม่า ก็เขียนศิลปกรรมแบบพม่าไว้ได้อย่างสวยงามกลมกลืน จนผู้ชมอาจลืมนำกำลังชมหุ่นอยู่ในประเทศพม่ากันเลย นอกจากจะเขียนฉากป่าเขาลำเนาไพร ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ท่านก็ได้บรรจงเขียนจนผู้ชมอาจลืมนำนั่งอยู่กลางป่าก็เป็นได้

3.11 ด้านกำกับแสง ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ท่านได้คิดตั้งแสงสปอตไลท์สีต่างๆเอาไว้เหนือเวทีที่แสดงจำนวนมาก ท่านเป็นผู้กำหนดให้แสงสีต่างๆให้เหมาะสมกับอารมณ์ในฉากนั้นๆด้วย

3.12 ด้านการเชิดหุ่นตลก ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ แม้จะไม่ใช่อุ๊ยเชิดหุ่น แต่นอกจากจะเป็นผู้กำกับการแสดงและกำกับเวทีแล้ว ในฉากที่ไถ่จะมีการแสดงตลก ท่านก็จะเป็นผู้คิดบทตลกใหม่ทุกครั้ง ให้ผู้แสดงนำไปเชิดแสดง ซึ่งบางครั้งก็มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงตลกคิดไม่คิดมือหุ่นออกมาด้วย เช่น หุ่นฟากไทยถือบ้องกัญชา หุ่นฝ่ายพม่าถือบุหรี่ปริมาณยาว เวลาที่หุ่นสูบบุหรี่หรือกัญชา ก็จะมีควันพุ่งออกมาจากปากของหุ่นได้จริง

3.13 ด้านอื่นๆ ครูวัลลภศรี สดประเสริฐ ท่านได้ชื่อว่าเป็นผู้แก้ปัญหาให้ทุกๆปัญหา ดังนั้นไม่ว่าผู้ใดจะมีปัญหาใด ท่านถือว่าเป็นธุระท่าน ช่วยแก้ปัญหาให้ทันที เหตุที่เป็นเช่นนี้

ทราบในเวลาต่อมาว่า ครูวัลลภศิร ศตประเสริฐ ท่านเป็นผู้ถือศีล ปฏิบัติธรรม อย่างเคร่งครัด มีการทำวัตรสวดมนต์อย่างสม่ำเสมอ และการนั่งสมาธิวิปัสสนาอยู่ตลอดเวลา ท่านจึงเป็นยิ่งกว่าครู ผู้วิจัยได้มีโอกาสได้ทราบความจริง ค้นพบความรู้สึกนี้ได้จากการมาทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นับว่าผู้วิจัยโชคดีที่มีโอกาสได้พบกับปฐมนิยบุคคล นับเป็นโชคดีที่หาไม่ได้ในชีวิตนี้ ผู้วิจัยขอสดุดี เกียรติคุณของ ครูวัลลภศิร ศตประเสริฐ ไว้ ณ งานวิจัยนี้ด้วยความเต็มใจ

3.14 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ครูวัลลภศิร ศตประเสริฐ ให้ความรัก เคารพ แต่ครูเป็นอย่างมาก ทุกคน

ปัญหาที่พบในงานวิจัย

การผลิตภาพยนตร์สารคดี “เบื้องหลังตะเลงพ่าย” ผู้วิจัยได้นำวิชาความรู้ที่ศึกษามาใช้ในการทำงานอย่างเต็มที่ที่เป็นครั้งแรก จึงพบเจอปัญหาและความบกพร่องอยู่หลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแสงไม่เพียงพอต่อการถ่ายทำ เนื่องจากสถานที่การซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่ายนั้น อยู่ที่มูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต ซึ่งเป็นสถานที่อยู่อาศัยส่วนตัวของ อาจารย์จักรพันธ์ุ โปษยกฤต โดยลักษณะเป็นบ้านที่มีได้ทุนขนาดใหญ่ ซึ่งบริเวณใต้ถุนถูกคัดแปลงให้เป็นโรงมหรสพขนาดเล็กที่แสดงนั่นเอง ดังนั้นเวลาบันทึกภาพในการแสดงนั้น ภาพที่ได้ออกมาค่อนข้างมืด ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยการ นำมาปรับสีให้สว่างขึ้น ผ่านโปรแกรมตัดต่อ Premier Pro

2. ปัญหาเกี่ยวกับเสียง ทั้งสภาพที่เสียงดังเกินไป เบาเกินไป หรือเสียงรบกวนอื่นๆ ผู้วิจัยบางครั้งต้องการถ่ายการแสดงอย่างใกล้ชิด แต่ห่างไกลลำโพง ทำให้คุณภาพเสียงลดลงไป หรือบางครั้งมีการก่อสร้างบริเวณพื้นที่ข้างมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต ทำให้คุณภาพเสียงที่อัดมามีเสียงที่ไม่ต้องการแทรกอยู่มาก ผู้วิจัยแก้ไขโดยการ หาไมค์บันทึกเสียง ไวเลส มาบรรเทา

3. ปัญหาในการติดต่อผู้ที่ต้องการจะสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้สัมภาษณ์บางคนไม่ได้มีอาชีพหลักที่มูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต ทำให้การนัดหมายและระยะเวลาการสัมภาษณ์ไม่สามารถกำหนดได้ตายตัว ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยการ จำแนกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ไว้เป็นกลุ่มๆ กลุ่มละ 3 คนขึ้นไป หากมีผู้สัมภาษณ์ท่านใดไม่สะดวกหรือสละสิทธิ์ ผู้วิจัยจะมีแผนสำรองและบุคคลอื่นไว้เป็นตัวเลือกได้ทันกาล

4. ปัญหาเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์ไม่ชำนาญในการเล่าเรื่อง เนื่องจากผู้วิจัยตั้งแบบสัมภาษณ์ที่มีความเป็นอิสระมาก และถามในเชิงนามธรรม อาทิ มีความรู้สึกอย่างไร ประทับใจอย่างไร ผู้ถูกสัมภาษณ์บางท่านมีอุปนิสัยที่พูดน้อย ทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ตรงประเด็น หรือซ้ำในการให้

ข้อมูลที่ตรงประเด็น บางท่านมีอารมณ์ที่อ่อนไหวกับคำถาม หรือให้ข้อมูลซ้กพักและเกิดอารมณ์หวั่นไหวกับข้อมูลของตน เช่น เสรีาโศก เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้แก้ปัญหาเหล่านี้ ด้วยวิธีการ คัดเนื้อหาตัดข้อมูลการสัมภาษณ์บางอย่างทิ้ง และหากภาพเคลื่อนไหวประกอบมาสอดคล้องแทรกแทนให้มาก หรือบางครั้งก็เพิ่มคำถามเชิงพูดคุยเข้าไปในระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างอารมณ์ให้เหมือนพูดคุยธรรมดาไม่ตึงเครียด

5. ปัญหาของอุปกรณ์บันทึกการถ่ายทำที่มีจำนวนจำกัด เนื่องจากผู้วิจัยไม่สะดวกยืม ดังนั้นจึงแก้ปัญหาโดยทดแทนด้วยเวลาที่มาก คือ หมั่นเก็บภาพให้ได้มากที่สุด

6. ปัญหาเรื่องตั้งกล้องไม่สะดวก มีวัตถุประสงค์บันทึกสภาพหรือบางมุมไม่สามารถเก็บภาพได้ สาเหตุจากพื้นที่มีจำกัด และเหตุการณ์ส่วนมากอยู่ภายใต้ใต้ถุนบ้าน เวลาวันซ้อมการแสดง ผู้ชมจะนั่งชมในบริเวณใต้ถุนนี้ ทำให้พื้นที่ยังจำกัดลงไปอีก ผู้วิจัยจึงต้องดัดแปลงอุปกรณ์ในกรณีที่เคย เช่น เปลี่ยนเป็น Smartphone ในการบันทึกภาพ เพื่อความคล่องตัว หรือใช้เลนส์กล้องที่มีระยะซูมไกล เพื่อที่สามารถช่นระยะทางในการเก็บภาพระหว่างกล้องและตัววัตถุได้

7. ปัญหาเรื่องของสภาพที่บังคับไม่ได้ ในพื้นที่ที่มีผลอย่างมากที่สุดคือ การแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย เนื่องจากมีเพียงสองเดือนต่อครั้งเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยต้องแก้ปัญหาโดยการวางแผนมาก่อนล่วงหน้าให้รัดกุมที่สุด ในที่นี้คือ ศึกษารายการแสดงทั้งหมดอย่างละเอียด รวมถึงแผนผังโรงมหรสพด้วย เพื่อความคล่องตัวในการถ่ายทำ และที่สำคัญอุปกรณ์ต้องมีขนาดเล็ก ก่อนการบันทึกการถ่ายทำ ควรระบุในแผนงานแล้วว่ามีความตั้งใจจะถ่ายสิ่งใด และให้ไปบอกกล่าวกับผู้ที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการถ่ายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

การผลิตภาพยนตร์สารคดี เรื่อง “เบื้องหลังตะเลงพ่าย” นี้ ผู้วิจัยได้มีโอกาสติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องกับการแสดงหลายฝ่าย เห็นว่ายังมีข้อมูลที่น่าสนใจอีกหลายด้าน ที่น่าจะได้ทำการศึกษาวิจัยได้ โดยเฉพาะการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านบทร้อง บทพากย์

- 1.1 ลักษณะของเพลง, ชื่อเพลง, การให้อารมณ์ของทำนองเพลง
- 1.2 การจัดผู้ขับร้อง, ผู้ขับร้องชาย, ผู้ขับร้องหญิง
- 1.3 การให้อารมณ์ในการขับร้อง
- 1.4 การใช้อารมณ์ชนิดต่างๆ ในการพากย์เจรจา
- 1.5 การใช้น้ำเสียงในการพากย์เจรจา

1.6 การร้องโห่ที่ใช้ในการแสดง, จังหวะของการร้องโห่, วิธีการร้องโห่

2. ด้านการใช้ภาษาในวรรณกรรม

2.1 คำสัมผัสต่างๆในบทร้อยกรอง

2.2 การเลือกใช้คำที่มีความหมายพิเศษ แบ่งเป็น คำที่หาฟังยาก, คำที่ให้อารมณ์ความรู้สึก, คำพื้นบ้าน, คำภาษาพม่า, คำราชาศัพท์ และอื่นๆ

2.3 การเลือกใช้ชนิดของคำประพันธ์ แบ่งเป็น ร่าย, กลอนแปด และอื่นๆ

3. ด้านการบรรจุกทำนองเพลง

3.1 ชนิดของเพลง

3.2 การให้อารมณ์ของเพลง

3.3 เพลงทำนองพม่า

4. ด้านการบรรเลงดนตรี

4.1 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง แบ่งเป็น เครื่องดนตรีไทย, เครื่องเป่า, เครื่องตี ใช้ดำเนินทำนองเพลง, เครื่องตีใช้กำกับจังหวะเพลง

4.2 นักดนตรีแต่ละชนิด แบ่งเป็น ความสามารถในการบรรเลงเพลง, ความชำนาญพิเศษในการบรรเลง

4.3 ระยะเวลาที่ใช้บรรเลง, ความเหมาะสม

4.4 อารมณ์ในบทละคร กับเสียงเครื่องดนตรี

4.5 การปรับระดับเสียง แบ่งเป็น การปรับระดับเสียงระหว่างเครื่องดนตรีทั้งวง, การปรับระดับเสียงระหว่างผู้ขับร้องบางคนกับ เครื่องดนตรีบางชนิด

5. การจัดวางตำแหน่งบุคลากรในวันซ้อมการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย แบ่งเป็นหลายด้านดังนี้

5.1 คู่มือบริการอาหารเครื่องดื่ม

5.2 ประจําของที่ระลึกในมูลนิธิและการรับบริจาค

5.3 ระบบรักษาความปลอดภัย

5.4 ระบบรักษาความสะอาด

5.5 ระบบไฟฟ้าทั่วๆไป

5.6 ระบบเสียงทั้งหมดในการแสดง

5.7 ระบบแสงที่ใช้การแสดงบนเวที

5.8 เกี่ยวกับการบันทึกภาพ

5.9 เกี่ยวกับการรับบัตรเข้าชมงาน

- 5.10 เกี่ยวกับการจัดผู้ชมเข้าห้องแสดง
- 6.การจัดวางตำแหน่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแสดงโดยเฉพาะ แบ่งเป็นหลายด้าน ดังนี้**
- 6.1 ผู้กำกับ นักดนตรี และนักร้อง
  - 6.2 ผู้กำกับเวที, กำกับเวลา, กำกับการเปิดปิดม่าน
  - 6.3 ผู้กำกับหลังเวที แบ่งเป็น ผู้กำกับผู้แสดงแต่ละฉาก, ผู้กำกับดูแลเด็กที่มาร่วมแสดงภายนอก, ผู้กำกับหุ่น
  - 6.4 ผู้กำกับฉากที่ใช้แสดง
- 7.ด้านการดูแล เก็บรักษาหุ่น**
- 7.1 การเก็บ, การดูแล, การทำความสะอาด
  - 7.2 การซ่อมบำรุง
  - 7.3 การออกแบบหุ่นใหม่ๆ
  - 7.4 บุคลากรเฉพาะด้านนี้
- 8.เกี่ยวกับการชมการแสดง**
- 8.1 เก้าอี้นั่ง, ชนิดเก้าอี้, การจัดวางเก้าอี้, การติดหมายเลข
  - 8.2 การจัดช่องทางเดินภายในห้องชมการแสดง
  - 8.3 ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง
  - 8.4 การระบายอากาศและการปรับอากาศ
- 9.เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ**
- 9.1 ห้องสุขอนามัย, อ่างล้างมือ
  - 9.2 ที่สูบบุหรี่
  - 9.3 ที่นั่งรับประทานอาหาร
  - 9.4 ที่พักนักแสดง, นักร้อง, นักดนตรี
  - 9.5 ที่จอดรถ
- 10.เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆในการแสดง แบ่งเป็น**
- 10.1 ข้อมูลผู้บริจาคเงิน, อาหาร
  - 10.2 ข้อมูลเวลาที่ใช้ในการแสดง แบ่งเป็น การเซตไฟเวที, การแสดงช่วงแรก, เวลาพักระหว่างแสดง, การแสดงช่วงหลัง และเวลาที่ใช้ทั้งหมด
  - 10.3 ข้อมูลผู้เข้าชมการแสดง

11.ด้านความรู้สึก เจตคติ ที่มีต่อการแสดง แบ่งเป็น

11.1ผู้ชม

11.2ผู้แสดง

11.3ผู้เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ

บรรณานุกรม

- กฤษฎ ภูระหงษ์. ผู้เซ็ดหุ่น คณะมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2557.
- เฉลิมเกียรติ นัารักสินธุ์. ช่างฝีมือประจำมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต. สัมภาษณ์, 24 มีนาคม 2557.
- คณั อิมสุวรรณวิทยา. สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2557.
- นพมาส แหวหงส์, รองศาสตราจารย์. ผู้กำกับเวทีการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย. สัมภาษณ์, 5
กุมภาพันธ์ 2557.
- มาลัย คำอำรักษา. ช่างเข็บปักและช่างฝีมือประจำมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต. สัมภาษณ์, 24
มีนาคม 2557.
- วัลลภิศร์ สดประเสริฐ. ผู้กำกับการแสดงหุ่นกระบอกตะเลงพ่าย. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2557.
- สุธี นุตาลัย. ผู้เซ็ดหุ่น คณะมูลนิธิจักรพันธ์ุ โปษยกฤต. สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2557.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประวัติ ครัววัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ

ประวัติครูวัลลภสิทธิ์ สดประเสริฐ (Vallabhis Sodprasert)

บิดา – มารดา เกิด	นายกระวี – นางละม่อม สดประเสริฐ วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 จังหวัด ชนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2499	ชั้นมูล โรงเรียน ปวีรศึกษา(ชนบุรี)
พ.ศ. 2510	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญ(บางรัก)
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนช่างศิลป์
พ.ศ. 2516	ศิลปบัณฑิต(ศบ.) คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รางวัล	
พ.ศ. 2516	รางวัลที่ 1 ออกแบบดวงตราไปรษณียากร ชุดมวยไทยในงานสัปดาห์สากลแห่งการเขียนจดหมาย
พ.ศ. 2517	รางวัลที่1 เหรียญทอง นิทรรศการ จิตรกรรม บัณฑิต (จิตรกรรมไทยประเพณี) ครั้งที่1
พ.ศ. 2530	ภาพจิตรกรรมไทยประเพณี “มหากินศกรมณี” ได้จัดทำบัตรอวยพร ของ องค์การ ยูนิเซฟ โดยองค์การ สหประชาชาติ ร่วมงานกับอาจารย์ จักรพันธ์ โปษยกฤต ตั้งแต่พ.ศ. 2517-ปัจจุบัน ได้แก่
พ.ศ. 2531	ประพันธ์บท ร่วมสร้างหุ่นกระบอก ออกแบบและเขียนฉากให้วีครุ ในการแสดง หุ่นกระบอก เรื่อง “สามก๊ก ตอน โจโฉแตกทัพเรือ แสดงเมื่อ พ.ศ. 2532”
พ.ศ. 2532	ประพันธ์บท ปรับเพลง ร่วมสร้างหุ่นกระบอก ออกแบบเครื่องแต่งกายหุ่นกระบอก เรื่อง ตะเลงพ่าย เขียนเรื่องและภาพประกอบลงใน นิตยสาร พลอยแกมเพชร ได้แก่

ประวัติผู้เขียนวิจัย

ชื่อ –สกุล
ที่อยู่

อารีย์พร เอี่ยมอิทธิพล
บ้านเลขที่ 68/117 ถนนลาดพร้าว แขวงคลองจั่น
เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
รหัสไปรษณีย์ 10240
E-mail : simulasion@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547

ประถมศึกษา โรงเรียน บ้านบางกะปิ

พ.ศ. 2553

มัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2557

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง